

ע"פ 17137/09 - שרון שי פינוי פסולת ושירותי איכות הסביבה בע"מ, יהודה נסירזה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 16-09-17137 שרון שי פינוי פסולת ושירותי איכות הסביבה בע"מ וachs' נ' מדינת ישראל

לפני

כב' השופט ליאורה ברודי, אב"ד

כב' השופט זהבה בוסתן

כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

המערערים

1. שרון שי פינוי פסולת ושירותי איכות הסביבה בע"מ
2. יהודה נסירזה ע"י ב"כ עו"ד אילן בומבר, עו"ד גיל מוש
עו"ד שגיא רם

נגד

המשיבה

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אמיר ברק

פסק דין

השופט ל' ברודי, אב"ד:

כללי

.1. ערעור על פסק דיןו של בית משפט השלום בכפר סבא, כב' השופט **נאוהה בכור**, בת"פ 16.6.16, מיום 16.6.16 (הכרעת הדיון) ומיום 20.7.16 (גזר הדיון).

.2. המערערת 1 היא חברה פרטית הרשמה בישראל כדין (להלן: "**המערערת**"), והמערער 2 היה מנהלה הפעיל של המערערת, בעל המניות העיקרי ובעל השליטה בה (להלן: "**המערער**").

.3. המערערים הורשו, לאחר שמייעת ראיות, בעבורות כדלקמן: הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות והדרישות הקבועות בדיון, לפי סעיפים 10א - 14 לחוק רישי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק רישי עסקים**") יחד עם סעיפים 2(1), 2(2), 2(7) ו-2(8) לתקנות רישי עסקים (תחנות מעבר

עמוד 1

פסולת), התשנ"ח-1988 (להלן: "**תקנות רישי עסקים**"); או נקיטת אמצעים דרושים למניעת בעירה וכיבוי בעירה וגרימת זיהום אויר וריח בלתי סבירים, לפי סעיפים 4 ו-11(א)(3) לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 (להלן: "**חוק למניעת מפגעים**") יחד עם תקנות 5,4,3,2 ו-12 לתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התש"ן-1990 (להלן: "**תקנות למניעת מפגעים**"); בנוספ, הורשעה המערעת, בזיהום מים, לפי סעיפים 20ב(א) ו-20כא לחוק המים, התשי"ט-1959 (להלן: "**חוק המים**"). בנוספ, הורשע המערעת, בזיהום מים, לפי סעיף 20כב לחוק המים; הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות והדרישות הקבועות בדיון, לפי סעיף 15 לחוק רישי עסקים; או נקיטת אמצעים דרושים למניעת בעירה וכיבוי בעירה וגרימת זיהום אויר וריח בלתי סבירים, לפי סעיף 11ג לחוק למניעת מפגעים והפרעה לבעל סמכות, לפי סעיף 29 לחוק רישי עסקים (שתי עבירות).

.4. על המערעים נגزو העונשים הבאים: **המערעת** - קנס בסך 275,000 ₪ והתחייבות להימנע מעבירה בסך 500,000 ₪; **המערעב** - 5 חודשים מאסר על תנאי במשך 3 שנים שלא יעבור על העבירות בהן הורשע, קנס בסך 145,000 ₪ או 5 חודשים מאסר תמורה, והתחייבות להימנע מעבירה בסך 250,000 ₪.

כתב האישום

.5. בכתב האישום, שהוגש ביום 10.7.25, נטען כי המערעת הפעילה תחנת מעבר לפינוי פסולת, לא מאושרת ולא מוסדרת על פי הדין. במועד הרלוונטי השתרעה התחנה על פני שטח של 2 - 3 דונמים, שנמצאו על אקווייפר החוף בתחום אגן הניקוז של נחל הירקון. בסמוך אליה עברה תעלת מים שמתנקזה לאחד מובילי הירקון כשבסיבתה נשאבו מים מעשרות קידוחים.

במהלך התקופה הרלוונטית הועברה לתחנה פסולת מסוגים שונים, לרבות פסולת בניין, תעשייה, פסדים ופסולת רפואי.

.6. התקנות מחייבות שתחנת מעבר תיבנה, בין היתר, באופן ששתחה יגדר גידור היקיי אטום בגובה שני מטרים לפחות; בשער הכניסה יוצב שלט ובו פרט המפעיל, שעות העובדה בתחנה ואיסור על הכנסת חומרים; תוכנן מערכת לטיפול בתשתייפים המצויית במערכת סינון למוצקים בקוטר העולה על 1 ס"מ; שטח התחנה יהיה אטום לחולול ובוני בשיפוע כדי שהתשטיפים יזרמו לתעלת ניקוז שעשויה מבטון ומכסה ברשת קשיחה המונעת חדירת נגר עליי מהסבירה אל שטח התחנה.

.7. החל משנת 2002 עד שנת 2010, בתחנת המעבר, נערכו סיורים על ידי הגורמים המוסמכים, שבהם נמצאו ליקויים בהפעלת תחנת המעבר. בעקבות כל סיור נשלח מכתב התראה למערערים, שלפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילתית. בכל הסיורים נמצא שהתחנה נעדרת תשויות איתום, ניקוז, גידור ושילוט. ברוב הסיורים נמצאו במקום פסולת מסוגים שונים ותשטיפים. בשנת 2006, בשתי הזדמנויות

(האחת בחודש מאי והשנייה בחודש נובמבר), ניטלו מהקרקע דגימות שהציבו על קיומם של מזהמים שלולאים לגורם לזיוהם מקורות המים. בחודש נובמבר, הופיע המערער יחד עם אחר, לנציג המשרד לאיכות הסביבה ליטול דגימות משטח התחנה, בכר שצעק, קילל, והוא או האח'r שבר'ו צננות של הדגימות. באותו מועד נמצא גם ערימת פסולת ממנה היתמר עשן.

.8. במהלך שנת 2008 הוזמן המערער לחקירה. המערער סירב לחתום על ההזמנה ולהגיע לחקירה, תוך שימוש במילים גסות ובודדות. לעומת כחודשיים, כאשר הגיעו גורמי אכיפת החוק המוסמכים לבצע את צו המעצר, וכן בטלפון, השמיע המערער כלפים איומים.

.9. במהלך שנת 2008, נמצא בתחנה שתי מכליות שבתוכן פגרי תרגולות מבל' שהמכליות נאטמו בכיסוי כלשהו.

ההכרעה בטענות המקדימות והכרעת הדין של בית משפט קמא

הטענות המקדימות:

.10. בטרם שמייעת הראיות בבית משפט קמא עתר ב"כ המערערם לבטל את כתוב האישום בעילותות שונות, שהרלוננטיות לעניינו בשלב הערעור הן התuishנות העבירות שבוצעו עד שנת 2005, וכן טענת "סיכון כפול".

.11. אשר לטענת ההתישנות קבע בית משפט קמא כי בעניינו מדובר בעבירות נמשכות מובהקות (למעט העבירה שענינה הפרעה לבעל סמכות). כן קבע כי על פי פסיקת בית המשפט העליון רוב טעימה של ההתישנות אינם מתקיים מקום בו מדובר בעבירה נמשכת, ומכאן הרצינול של הארכת תקופת ההתישנות. הוайл ומכתב האישום עולה כי העבירות המוחסנות למערערם, רובן ככלון, בוצעו עד שנת 2008, דין הטענה בדבר ההתישנות להידחות. לכך יש להוסיף את העובדה כי בוצעו פעולות חקירותיות שונות, שמלילא מהוות "AIRURE MANTEK".

.12. אשר לטענת המערערם "כבר הורשעתי, כבר זוכיתי": בית משפט קמא דחה טענה זו מן הטעם שהמערערם נמנעו מהבאת מלא כתבי הטענות, הכרעת הדין וגזרי הדין הנדרשים לצורך בסיס הטענה כי קיימת זהות בין המעשים בגנים הוגש כתוב האישום נושא ההליך שבפנינו לבין ההלכים הקודמים. בית משפט קמא התייחס לחומר שהובא בפניו:

בעמ"ק 5039/01 הורשעו המערערם בהפעלת עסק ללא רישיון וניתן צו סגירה.

בעמ"ק 20092/04 ות"פ 2108/04 (שנדונו במאוחד): המערערם הושמו בעבירות לפי סעיפים 4 ו- 18 לחוק

רישוי עסקים, שעוניין היעדר רישיון והיתר זמני ואי קיום צו בית משפט. וכן, עבירות של שימוש במרקען ללא היתר לפי סעיפים 204 ו- 208 לחוק התכנון והבנייה (שימוש במרקען ללא היתר).

בהליך שלנו לא מואשמים המערערים כלל בעבירות לפי חוק התכנון והבנייה. לגבי העבירות לפי חוק רישיון עסקים - מדובר בסעיפים 10א, 14 ו- 15 לחוק - שמאנים לתקנות איכות הסביבה, ושאר הסעיפים עניינם הענישה בגין הפעלת עסק ללא רישיון או היתר זמני ואי קיום התקנות.

ת"פ (פ"ת) 1382/13 לא צורף כלל, שם נדרש בית המשפט לטענת הסיכון הכפול, ודחה את הטענה. מדובר היה באירוע ספציפי של משאית שהייתה בבעלות המערערים שהובילה והשליכה פסולת באתר פיראט' באזרע כפר קאסם, ולא נגע כלל בהפעלת תחנת המעבר לפסולת בנווה יםין.

בנסיבות כתבי אישום - כך בית משפט קמא - לא ניתן לקבוע באופן חד ממשעי מהי טיבה של אותה הפעלת עסק ללא רישיון עבור לשנת 2001, עת הוגש כתב האישום הראשון נגד המערערים, והאם מדובר בנסיבות הפעלת תחנת מעבר כפי שיוחסה להם בכתב אישום זה.

יחד עם זאת, קבע בית משפט קמא שהכללו הוא שבгин עבירה נמצאת ניתן להעמיד לדין פעם אחת בלבד, גם אם היא נמצאת לאחר העמידה לדין הראשונה. **ולכן, אם המערערים הורשו בהפעלה ללא רישיון של התחנה בגין יסוד עובדתי זהה לתיק שלנו - יש לקבל את הטענה בונגע לריבכ זה בלבד.** ברור שאי להצדיק ביטול של כל כתב האישום, שכן קיימות עבירות נוספות אף ממועדים מאוחרים יותר. אם יתברר המערערים לידי המשיבה את כתבי האישום בעמ"ק 5039/01 ובעמ"ק 20092/04, לבדוק המשיבה אם חלה חיפויה, ותפעל בהתאם ככל שתימצא חיפויה זו.

הכרעת הדין:

13. בית משפט קמא הגיע לכל מסקנה, על פי מכלול הראיות והעדויות, שהמאלימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר את עובדות כתב אישום. בית משפט קמא התייחס לנитוח העבירות אותן עברו המערערים, כפי שיפורטו להלן, וכן לטענות ההגנה שהוצעו:

א. נושא זיהום הקרקע, החשש לזיהום המים, זיהום האויר ומפגע הריח:

(1) ערבות פסולת רטובה ופסולת יבשה.

(2) היעדר תשתיות איטום, ניקוז, גידור ושילוט.

(3) זיהום הקרקע והחשש לזיהום מי התהום.

(4) זיהום אויר - שריפה.

(5) מפגע ריח.

- . ב. הפרעה לבעל סמכות - שני אירועים: האחד ביום 21.11.06 והשני ביום 8.5.11.08.
- . ג. היעדר רישון לעסק.
- . ד. גרסת ההגנה - ביחס לכל נושא שпорט לעיל, וכן התנהלות הרשות (השיהו).
- . 14. בית משפט קמא התייחס לעדותו של איתן ארם (להלן: "ארם") לגבי הנושאים הבאים: ארם היה אחראי על הטיפול בפסולת במחוז מרכז של המשרד לאיכות הסביבה. ארם פעל מול תחנת המעבר של המערערם. במסגרת תפקידו, כתב ארם הנחיות מקצועיות, ופיקח על מתקנים לטיפול בפסולת. מעודתו וממסמכים המתעדים את אופן השתלשלות האירועים עולה שבין השנים 2002-2010 הפעילו המערערם את התחנה שבבעלותם בניגוד לחוק ולתקנות, וזאת על אף שקיבלו מכתבי התראה רבים שנשלחו אליהם מטעם המשרד לאיכות הסביבה ובهم פירוט הליקויים שבתנהלותם.
- . א. זיהום הקרקע והחשש לזיהום מי התהום:
- . 15. בית משפט קמא הגיע לכל מסקנה שהמערער הפעיל תחנת מעבר לפסולת על ידי המערערת, בנגד לקבוע בחוק ובתקנות באופן שגרם לזיוהם הקרקע הלכה למעשה למשה, זיהום שיש בו פוטנציאלי ממשי גם לזיוהם מי התהום. בית משפט קמא העדיף את גרסאותיהם של עדי התביעה על פני גרסת המערער ועדי ההגנה. בית המשפט התרשם ממקצועיותם של העדים והקוורנטיות של כלל ראיות התביעה שהובאו.
- . (1) ערבות פסולת רטובה ופסולת יבשה:
- . 16. בית המשפט אימץ את עדותו של ארם, שלפיה הגם שפיעילות המערערת נסובה סביר פסולת בניין יבשה, בסיוויל הוא צפה גם בפסולת רטובה, בין היתר פסולת רפואי, שלהערכתו היא מעוקרת (עיקור פסולת רפואי הוא להילך שמחית את רמת הסיכון והזיהום של הפסולת).
- . 17. עיר כבר עתה כי כפי שיפורט להלן, כעולה מחוות דעתו של מר אילן ניסים, מנהל אגף לפסולת מוצקה במשרד לאיכות הסביבה, פסולת רפואי ותעשייתית וסוגים שונים של פסולת מוצקה מכילים רטיבות רבה וחומרי זיהום שונים. בהמצאותם של החומרם על הקרקע, בהיעדר טיפול מתאים, הם עלולים לזהם מאגרי מים ומי תהום.
- בית משפט קמא הוסיף ופירט את הממצאים שמצא ארם בסיוויל השונים (להלן: "ឧזאנין") באחד הסיווים:
- . 18. ביום 25.4.02: מכוונות ובחן פסולת רפואי מעוקרת מכוסה ברשת ופסולת בניין ותעשייה, לצד משטח

mbeton עם קירות, שהיא מלא גם הוא בפסולת תעשייה ובניין. המערער נצפה שופך פסולת יבשה של בניין ותעשייה למכלולה שהכילה פסולת רפואית.

.19. ביום 14.11.02: פעילות ערעה של פריקה והעמסה של פסולת בניין ותעשייה, כשקיימים סימנים המעידים על הגעה אפשרית של פסולת רטובה.

בחלקה האחורי של התחנה נמצאה מכולה מכוסה ממנה נלו תשתיפים בצלב כהה ועלה ריח שאופיין לפסולת רפואית. בסמוך למכלולה נמצאה פסולת רפואית של ממש: מחטים, מזרקים, בקבוקי זכוכית קטנים וכיו"ב.

המערער סירב לפתח את המכולה, התפרץ על הנוכחים, והוא שווה מוביל פסולת רפואית מעוקרת ממפעל א.ש. אקולוגיה, ואמר שאין בכוונתו להפסיק לעשות כן.

.20. 6.11.05: פסולת רפואית מעוקרת ממפעל א.ש. אקולוגיה.

.21. 20.11.05: תשתייפי פסולת בצלב ירוק על גבי קרקע חשופה, פסולת מעורבת (רטובה ויבשה) של שARIOT MIZON.

.22. 29.1.06: פסולת רפואית מעוקרת ממפעל א.ש. אקולוגיה, פסולת על הקרקע החשופה, מעבר לשיטה הבטן.

.23. 21.2.06: פסולת יבשה.

(2) היעדר תשתיות, איטום, ניקוז, גידור ושילוט:

.24. בית משפט קמא קבע שלמעשה בחלק משטה תחנת המעבר נסכל שטח בטון כדי לבדוק אפשרות זיגזג פסולת לקרקע. מעדות ארם עולה שהמשטח אינו בעל שיפורים או מערכת ניקוז וניקוי תשתיפים, ולכן אין מענה למניעת הzihom.

להלן חומר הראיות עליו התבבס בית משפט קמא בקביעתו זו:

היעדר ניקוז וגידור:

.25. ביום 2.12.02 ידע ארם את המערער על כך שהתחנה נעדרת תשתיות איטום, ניקוז, גידור ושילוט

כנדרש בתקנון. הדבר הוביל להיקוות תשתייפיםומי גשימים בתחנה ולהעפת פסולת אל מחוץ לתחומה וחלול מזהמים לקרקע.

- .26. תמונות מיום 19.5.03: ניתן לראות פסולת בניין רבה, שלצידה שלוליות, תשתייפים ושמן על הקרקע.
- .27. תמונות מיום 20.5.04 ו- 28.12.04: ניתן לראות מכליות שהכילו פסולת רבה פזרה על גבי הקרקע, כשהיא נעדרת איטום ותשתיות מתאימות.
- .28. תמונות מיום 1.11.05: ניתן לראות היקוות תשתייפים על גבי הקרקע החשופה בסמוך למשטח בטון שנבנה. מקור התשתייפים הוא במיל שטיפת המכליות ותשתייפוי פסולת. מחוץ לתחנה פסולת קלה שלפי כמותה, סוגה וסמכותה לתחנה, ניכר שמקורה בתחנה בהיעדר גידור הולם.
- .29. ביום 17.11.05 ו- 29.12.06 נראית פסולת קלה שמקורה בתחנה שהתעופפה מחוצה לה.
- היעדר איטום:
- .30. מעודתו של עוזאני, המפקח האחראי על ניהול התקין דן במשרד לאיכות הסביבה, עולה שהוא בקשר מסוים בתחום עובר ליום 21.2.06, ובכלל זה במועד האמור: לא היה ברור אם ערימות הפסולת היו מפוזרות על משטח מבוטן או לא, גם לצפה בפסולת תעשייתית, ברובה פלסטיים וכיילונים ללא פסולת רפואי.
- .31. דוחות מהמועדים הבאים: 21.11.06, 9.5.06, 19.12.07 - התחנה פעילה אך נעדרת תשתיות כנדרש.
- .32. לעומת זאת העיד ארם שביום 21.11.06 נראית פסולת רבה מושלכת בתוך התחנה, בחלוקת הגдол שלא על גבי משטח הבטון. בית המשפט העיד ארם שהבטון לא כיסה את כל שטח התחנה, אלא רק חלק ממנו, כך שנוכחות ראות פסולת על גבי הקרקע החשופה. עדותו נתמכת בעדותו של זיו שחר, שלפיה בק חלק מהאתר היה עם בטון.
- .33. בית משפט קמא התייחס גם לחוות דעת של ד"ר קרן קולודנר (מטרע ההגנה) (להלן: "ד"ר קולודנר") מיום, 24.11.10, ממנה עולה כי בסירור שערכה יום קודם לכן, היה מרבית שטח האתר מכוסה במשטח בטון, עליו היו מונחות ערימות הפסולת, שהיא פסולת יבשה של בטון, ברזלים, עץ וקרטונים, שאינה מובילה ואינה יכולה לזרום ולחדור לקרקע. ואולם, כפי שפורט לעיל, אימץ בית משפט קמא את עדותו של ארם, כי משטח הבטון אינו נותן מענה למניעת הזיהום.

.34 בית משפט קמא ניתח את גרסת המערער בנושא זה: ביחס לתשויות האitem טען המערער כי הוא ריצף את הקרקע בבטון עבה, השומר שהפסולת לא תחלחל לקרקע. הפסולת נשפכת מהמשאיות אך ורק על משטח הבטון, ונדחפת למכלול אוטומות, ושם לאות האשפה, כך שלא נותרת פסולת בשטח התחנה בסוף כל יום. הפסולת ברובה היא יבשה, ומכל מקום, הפסולת היבשה והפסולת הרפואית (הנחשבת רטובה) היו במכלול נפרדות. לגבי התמונות ודוחות הסיורים, טען המערער שהפסולת הייתה מונחת על האספלט ולא על הקרקע החשופה, אלא שחלק מהאספלט היה מכוסה בחול, וכך ניתן לסביר בטעות שהפסולת הייתה מונחת על הקרקע החשופה. בית המשפט לא ראה בעדות עד ההגנה אברהם דלגו (להלן: "דלגו") (MSCIR שטח התחנה), שראה את המערער יצחק בטון על גבי הקרקע בראשית הקמת התחנה, כחיזוק לכך שהבטון נוצק על גבי כל משטח התחנה. לא סוכם מראש דין דלגו לבין המערער על יציקת משטח הבטון לצורך הקמת תחנת המטר, אלא הייתה זו דרישתו של דלגו לצקת בטון, עקב עבודות חפירה שבוצעו במקום. כך גם לא זמין המערער לעדות את הקובלן שיצק את המשטח. לבסוף, גרסת המערער על קיום תשויות בתחנה אינה נטmeta בריאות. מדובר בגירושה כבושא שנמסרה בשינוי לדברי המערער בחקירה במשטרה.

.35 טענת המערער לגבי תשויות האitem, ניקוז, איסוף תשטיפים, גידור ושילוט: המשרד לאיכות הסביבה פסל על הסף את פעילות התחנה ולא נאמר לו מה עליו לעשות כדי להכשיר את המקום. בית משפט קמא עמד על כך שగרסה זו סותרת את העובדה שנשלחו למערער מכתב התראה עם פירוט הליקויים והדרישה לתקןם. כך גם דחה בית המשפט את טענתו של המערער, שלפיה הקיטם תשויות בפועל. מכתב התראה נשלחו במהלך השנים 2002 - 2006, ומהם עליה כי המערער לא שעה לאמור בהם, ולא עשה כמעט דבר על מנת להתחייב את התחנה לאמור בתקנות ובחוק, כמו גם להסדיר את נושא רישיון העסק.

(3) זיהום הקרקע והחשש לזיהום מי התהום:

אופן נטילת דגימות הקרקע:

.36 הדגימות מהקרקע ניטלו בשני מועדים: האחד, 9.5.06; והשני 21.11.06.

.37 כעולה מחומר הראיות ומהכרעת הדיון, ביום 9.5.06 נלקחו דגימות הקרקע על ידי דוגם מוסמן. נערכ טופס נטילה וכן תשריט שמתאר את נקודות נטילת הדגימות. הדגימות נשמרו בקיורו עד בדיקתן, ומחוזות דעת המומחה עולה כי קיימות חריגות בערכי TPH (הפחמנים ההידרו-קרבוניים) שהוויה חשש לזיהום מי התהום.

.38 בתאריך 21.11.06, בשל התנהגותו של המערער, החל שיבוש באופן נטילת הדגימות: אומנם למקום הגיעו דוגם מוסמן, אלא שהumarur התנהג בצורה אלימה, ולא אפשר את ביצוע הדגימות על פי הנHALIM. המערער, יחד עם אחר, הרים את קולו, קילל, ואחד מהם שבר את המבחןות. הוצאות הבודק עזב את

המקום, ולנוכח התנהגות המערער והآخر, סירב הבודק המוסמך לשוב לתחנת המעבר. לפיכך, ניטלו הדגימות על ידי ארם, שאינו דוגם מוסמך, הגם שהוא העיד שעבר קורס הסמכה של משרד הבריאות לנטיית דגימות. ארם ציין כי במצב שנוצר הוא נאלץ לבצע את עבודות הדגימות, תוך שימוש בכל הדוגם שהובא קודם לכן על ידי הדוגם המוסמך. ואולם, ארם לא צילם את המקומות בהם נלקחו הדגימות, אם כי הוא העיד שהן נלקחו מתחומי התחנה. הדגימות נשמרו בתא המתען של רכבו של ארם ללא קירור עד יום למחרת, וכך גם הובילו למשרדי המוחוז. ברם, עובד המעבדה, **יצחק לויין** (להלן: "לויין"), שבדק את הדגימות שנמסרו ביום 27.11.06, העיד, שמדובר שבו הדגימות אינן נשמרות בקירור, כפי שהיא במקרה דנן, חלק מהחומרים הנדייפים נעלמים, ומכאן, שככל שעובר הזמן, מתאפשרת **תוצאה נזוכה מזו שהייתה מתקבלת** אילו נבדקו החומרים בקירור (תוצאה שהיא לטובה המערער - ל.ב.). בכל הנוגע לחומרים הכבדים, אלה אינם נדייפים, ולכן אין להיעדר קירור השפעה על התוצאה הסופית של הבדיקה.

.39 אשר לשרשת הדיגום הפנה בית משפט קמא לכך שעל **איסוף הדגימות, ביצוען וניתוחן של בדיקות המעבדה** היו אמינים הגב' דליה גלם (להלן: "גולם") ומר גיל ציטלין (להלן: "ציטלין"), עובדי מעבדת בקטוכם. גלם היא כימאית ששימשה בעת הרלוונטיות כעובדת המעבדה בתפקיד מכנית ומנתחתת דוגמאות בקטוכם. גלם היא כימאית ששימשה בעת הרלוונטיות כעובדת המעבדה בתפקיד מכנית ומנתחתת דוגמאות למכשיר ICP-הטסורה את רוב האלמנטים בטבלה המוחזרת. גלם העידה על אודות טיב הבדיקה שביצעה. מדובר בבדיקה בינלאומית לבדיקת קרקעות ובוצות המשמשת לחיפוש עקבות מתקכות, מינרלים ואלמנטים בקרקע. הדגימה מתקבלת מקרוור כשהיא ממוספרת, בהתאם לתאריך קליטתה על ידי אנשי המעבדה, זאת לאחר שהפקידות הזינו למחשב תאריך קליטת דגימה וטופס נתילה שהדוגם מלא שנסרך למחשב. לאחר סיום בדיקת הדגימה - ממלאים פרטיים בתקורת הבדיקה. הבדיקה נשמרת במרקורי כחץ שנה לאחר מכן, ובהתאם לאישור מנהל המחלקה מועברת לרמת חובב.

ציטלין הוביל את הדגימות בToMany צידנית עם קרת, ובהתאם לנוהל מסרן למנהלית הקלייטה שממספרת את הדגימות ומעבירה אותן לשלב הבא של הבדיקה.

.40 **בית משפט קמא קבע שלגבי אופן נתילת הדגימות על ידי ארם ביום 21.11.06 ומקצועיות הדיגום,** אין למערער אלא להלן על עצמו. הוא התנהג בצורה אלימה ולא אפשר את ביצוע הדיגום על פי הנוהלים. מעודתו של לויין עולה **שהබלת הדגימות שלא בקירור מקופה עם המערער, כי אינה כוללת חומרים שהתנדפו.**

ממצאי חוות דעת המומחים בנוגע לזיהום הקרקע והחשש לזיהום מי התהום:

בנושא לזיהום הקרקע:

.41 מחוות חוות דעת המומחים ועודותם עולה כי קביעת ערך הסף שייחס כמזהם תלוי במרקוק האתר ממי התהום. דהיינו: דגימות הקרקע נבדקות במעבדה, ותוצאות בדיקת המעבדה נבדקות בהתאם למדד ערכי

החומרים המצוין בחוברת "ערכי סף ראשוניים למזהמים בקרקעות" של המשרד לאיכות הסביבה, שאומצה כנוהל על ידי המשרד, המגדיר את ערבי הסף לחומרם מזהמים שמעבר להם נחשבת הקרקע מזוהמת (להלן: "**טבלת ערבי הסף**").

.42 בעניינו, מר אמנון מדרי (להלן: "**מדרי**"), המפקח על שפכים תעשייתיים, זיהום קרקע ותמלחות במשרד לאיכות הסביבה, ערך את חוות הדעת מבלי שהיא ידוע לו מרחק האתר ממי התהום, וכן ערך חישובים בהתאם לערכיו סף מחמיר (מחמת 12 מ'). משהתברר, במהלך הדיון בבית המשפט, כי מרחק הקרקע שנבדקה הוא 20 מ' ממי התהום, הוא אישר שמדובר זה אינו מתאים לערכיו המחריר, והפועל היוצא מכך הוא שינוי במסקנות חוות הדעת, וזאת לגבי כל המזהמים למעט ה-TPH, שערבי הסף שלו נקבעים לפי אзорים המפורטים בטבלת ערבי הסף. בית משפט קמא קבוע אפוא, לאחר ששוואה נגד עיניו את הנתונים הרלוונטיים, לרבות המרחק בפועל של הקרקע ממי התהום, כי ההשוואה מלמדת שקיימות חריגות מערכי הסף בגין דוחות ברוב הדגימות, ולגבי הכרום והעופרת באחת מהדגימות. לגבי ה-TPH נקבע כי ערבי כולל הפחמנים ההידרו-קרבוניים (TPH) חריגים חריגה גבוהה וניכרת בכל האתרים מהם נלקחו הדגימות, ובכל המועדים.

בנוגע לחשש לזיהום מי התהום:

.43 ד"ר עמיר אידלמן (להלן: "**ד"ר אידלמן**") בעל דוקטורט לגיאולוגיה, ערך את חוות דעתו, בין היתר, על מסד הנתונים בחוות דעתו של מדרי (תוצאות בדיקת המעבדה של הדגימות), ובסתמך על ביקור שערכ באതר, תМОנות צילום וכן בדיקת הנזלים החופשיים שנמצאו בקרקע.

.44 בית משפט קמא קבוע על יסוד חוות דעתו של ד"ר אידלמן ועדותו בבית המשפט כי הויאל ומרחק התחנה ממפלס מי התהום הוא 20 מ' בלבד בהתאם לנדרי השירות ההידרוגי, והואיל ומדובר בקרקע מכורכר במישור החוף שבנוי שכבות בניינם חריסתיות שמי הגשמי מחלחים ונספגים בה, קיים חשש ממשי לזיהום מי התהום שימושים לשתייה.

כמו כן, קיים חשש לזיהום מקורות המים של אקווייפר החוף ושל ערוצי מים טבעיים מזהמים שמקורם בתחנה. אקווייפר החוף הוא אקווייפר ראשי בכל הקשור לאספקת מים בישראל, והAMIL החוזר שלו הוא כמוות מי הגשמי שמחלחים מתחת לקרקע שנוסף מידיו שנה למאגרי מי התהום.

חוות דעת מטעם ההגנה שנערכה על ידי ד"ר קולודנר:

.45 על פי חוות הדעת אין סכנה לזרימת מי התהום כתוצאה מפעולות התחנה. ד"ר קולודנר נימקה את עדמתה בכך שהפירוק וההעמסה בתחנה הם של מזקקים יבשים שאינם מקור לזרימת מי התהום, מה עוד שפעולות אלה נערכות על גבי משטח אספלט, המשמש כאמצעי ביטחון למניעת דליפת זיהום לקרקע.

مكان, שאין רלוונטיות לכך שהאתר נמצא בסמכות לאקויפר החוף.

.46 לאחר שבית משפט קמא עיין בחוות הדעת ובחן את עדותה של ד"ר קולודנר בבית המשפט, הוא לא מצא לנכון לייחס משקל של ממש לחוות הדעת. בעדותה בבית המשפט אישרה ד"ר קולודנר שהימצאות פסולת בניין במשך זמן ממושך בסביבת מים או נזול בכמות מסוימת, יכולה לגרום לזיהום בהתאם לחומר, שכן תשתייפים מהולים בזהמים עלולים הגיעו למי התהום ולזהםם. כן אישרה שאם נמצאו על קרקע חסופה שמן מינרלי ונוחשת בערכיהם, כשהם באים במגע עם מי גשמים, או כל נזול שהוא, הרי שבמשך הזמן עלול הדבר לגרום לזיהום מי התהום. כמו כן, שמן שצף על פני המים עלול אף הוא לגרום לזיהום אם הוא מצוי זמן רב על קרקע חסופה. עדות זו עומדת בסתריה לחוות דעתה של ד"ר קולודנר, שלפיה הפסולת היבשה אינה מובילה ואין להזרום לקרקע, שכן אף ד"ר קולודנר מסכימה שבנסיבות של גשם המחלחל לאדמה, יכולם מהרים לנדוד ולהחדר לקרקע. כמו כן, קיימת אפשרות שתהיה ריאקציה בין מוצקים, אך ד"ר קולודנר, שהיא מומחית בתחום החומרים הטבעיים, אינה מומחית לעניין זה. ולבסוף, ציין בית משפט קמא קיומה של סתירה מוחותית בין הקביעה בחוות הדעת, שלפיה, כאמור, מכיוון שהפיקוק הוא של מוצקים יבשים שאינם מקור לזיהום אין רלוונטיות לסמיכות האתר לאקויפר, לבין עדות המומחית בבית המשפט, כי קיימת חשיבות למרחק מקור המים מהזרים בקרקע, אלא שהאתר אינו סמוך לאקויפר. ברם, לפי חוות הדעת מטעם המשיבה, שאומצו על ידי בית משפט קמא, קיימת קרבה רבה למי התהום, מה שגורם את הסיכון כתוצאהழום הקרקע. בסופו של דבר, העידה ד"ר קולודנר שהיא אינה מומחית לזרום הקרקע, וכן בעבודתה השוטפת היא אינה עושה שימוש בחומרת ערכי הסף של מהרים, וכלל לא נדרשה לממצאים לגבי מרחק אני בין האתר לאקויפר החוף.

נתחן גרסת המערער:

.47 בבית משפט קמא טען המערער שהדגימות לא ניטלו משטח הבטון שבחנה, אלא מקרקע בסביבה שהכילה חומרים מסוכנים ששפר השוכר הקודם טרם כניסה המערער לשטח. הזרום אינו יכול להיווצר פסולת בניין. הוא ביקש להסתמך על עדות עד הגנה דلغו, שלפיה עד פינוי הקרקע בשנת 1993, שכר אדם אחר את הקרקע והפעיל עסק של שטיפת מכוניות וחביות מחומרים רעלים ושמנים.

.48 בית משפט קמא קבע שלא רק שמדובר בגרסה כבושא שהועלתה לראשונה בעדותו של המערער בבית המשפט, כי אם אין לגרסה זו כל ראייה או ראשית ראייה. המערער לא הוכיח ברמה הנדרשת בפלילים שאותו שוכר עולם וקדם השתמש בחומרים שיש בהם כדי לזרם את הקרקע ואלה גרמו לזרום. גם בהנחה שהדברים נכונים, לא הוכיח שהמדדים שנמדדו בתיק דן בקרקע שעלה התחנה, מוקром בחומרים של השוכר הקודם. מעודתו של דلغו עולה שעיסק שטיפת המילויות נסגר כבר בשנת 1993, ככל אחר מכון לא השוכר המקום במשך כשנתיים-שלוש, ולאחר מכן במקום פעל עסק משפחתי נוסף. מכיוון שהמערער פעל בתחנה משנת 2002, כעשור מאוחר יותר, מתנתק הקשר הסיבתי. כמו כן, לא הוכיח ששתח התחנה של המערער הוקם על השטח שבו עמד עסק החביזות: בעוד שהעד דلغו העיד שמתוך השטח שחולש על 12 דונם, השתרע עסק החביזות על 4 דונם בלבד, שכר המערער רק חצי דונם

לצורך הקמת התחנה במרכז השטח. בנוסף, העיד דלגו שמכיוון שבעתה שהמערער שכר את הקרקע, היו עליה כתמי חומרים שונים, פירר המערער נפט וחומצה במקום וישייר את השטח באמצעות חול שפוזר, עובדות שעליין לא העיד המערער עצמו, מה שמעיד על כך שלמעשה ידע המערער היטב מבה מצבה של הקרקע.

ב. זיהום האויר ומפגע הריח: השריפה ביום 21.11.06 (זיהום אויר ומפגע ריח) וערימות הפגרים שנמצאה ביום 23.9.08 (מפגע ריח):

49. כהעירה מקדימה יזכיר ויזכר כי בכתב האישום "יחסה המשيبة למעעררים עבירה לפי סעיף 4 לחוק למניעת מפגעים, שענינו מניעת זיהום אויר (בentityים בוטל סעיף זה, והנושא הוסדר בדבר حقיקה אחר - חוק אויר נקי, התשס"ח-2008). לעומת זאת, לא הושמו המעעררים בעבירה לפי סעיף 3 לחוק למניעת מפגעים, העוסק באיסור גרים ריח חזק ובלתי סביר (סעיף שהוא תקף גם במועדים הרלוונטיים לכתב האישום והוא עומד בתוקפו גם היום). אומנם הובאו ראיות בפני בית משפט קמא בנושא מפגע הריח, אך בית משפט קמא לא נתקבש בקשר לשריפה והן בקשר לריח שנדף מערימת הפגרים ונקבעו מצאים, אך בית משפט קמא לא נתקבש ולא הרשע את המעעררים בסעיף 3 האמור.

השריפה:

50. מהדוחות והצלומים שנערכו על ידי ארם עולה כי ביום 21.11.06 נצפה עשן שחור מיתמר מהתחנה, שהתרברר כערימת פסולת בוערת בתחנה. בהמשך היום נראתה ערימת הפסולת כשהיא בוערת בשנית, אך לא נראתה בה אש גלויה. בעבר כשעה וחצי נראתה ערימת הפסולת כשהיא בוערת בשנית, והתחנה כולה הייתה אפופת עשן. על יסוד הדוחות והצלומים, הוכנו חוות דעת מומחים מטעם המשيبة: מר אילן ניסים וד"ר דורון פינקל (להלן: "ד"ר פינקל"), בעל תואר דוקטורט בכימיה.

51. בית משפט קמא קבע על יסוד מכלול הראיות (הדוחות, הצלומים חוות הדעת) כי הויל ושריפת פסולת נאסרה בתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אויר וריח בלתי סבירים מأتרים לסלוק פסולת), התש"י-1990, ותחנת המuber הוגדרה בהן כמקום פינוי וסילוק פסולת, הרי שפליטת גזים, אדים, עשן ואבק הנפלטים מבערת פסולת באתרים מוגדרים על פי התקנות ציהום אויר בלתי סביר הגורם לריח בלתי סביר. מכאן, שלא התקבלה גרסת המערער, שלפי הbustersה הייתה זניחה ושולית, ככל הנראה כתוצאה מהשלכת סיגירה בוערת, וכובתה על ידי המערער כעבור מספר דקות ללא צורך בסטייע מכבי אש.

מפגע ריח - מכילות המכילות פגרי תרגגולות:

.52 בית משפט קמא אימץ את עדותו של זיו שחר, מפקח המשטרת הירוקה של המשרד לאיכות הסביבה, הנתמכת בתמונות, שלפיה בעת סיור בתחנה נמצאו פגרי חיות לצד פסולת בניין במקולות לא מכוסות, באופן שגורם למפגע סביבתי.

ג. הפרעה לבעל סמכות:

.53 בית משפט קמאקבע כי בשני אירועי הפריע המערער לב בעלי סמכות מטעם המשרד לאיכות הסביבה לבצע את תפקידם:

.54 האירוע הראשון מיום 21.11.06: בית משפט קמא אימץ את עדותו המהימנה של ארם, אשר חרב היחסים המתוחים שהיו בין המערער, לא ביקש להכפיש את המערער או להשחיר את פניו מעבר לדרוש. נקבע אפוא שהמערער ובנו הפעילו אלימות כלפי נציגי המשרד לאיכות הסביבה והדוגמ שגהיגו אותם, באופן שסיכל את ניסיונם לדגים דגימות מקרקע התחנה, והם נאלצו לעזוב את שטח התחנה, ולשוב מאוחר יותר בלויין משטרתי על מנת לסייע את המלאכה. בנו של המערער הגיע למקום בשלב של נטילת הדגימות. האירוע הסלים, והמערער או בנו שברו את צנונות הדגימה. המערער ובנו דרשו בתקף, בקללות ובצעקות שצווות המשרד יעזוב את המקום, ובנו של המערער דחף את ארם. הדוגם, שנרתע מהסיטואציה, עזב את המקום. בהמשך, חזרו נציגי המשרד למקום, ומשחידש ארם את עבודת הדגמים, התברר שכוסו המקומות מהם ניטלו הדגימות הקודמות שניזוקו. ארם השלים את עבודתו של הדוגם, כשברקע קללות ואימונים. בית משפט קמא הסתייג מגรสת המערער הרווחית סתיירות: מצד אחד הבהיר המערער כי דחף את ארם, כשהצד זה לא היה מוכן לעונת מי היה מעורב בד晖פה, ואף אמר שאינו זכר את האירוע.

.55 האירוע השני מיום 5.11.08: בית משפט קמא אימץ את עדויות השוטרים, אשר הגיעו לעצור את המערער בהתאם לצו מעצר שהוצא על ידי בית המשפט, עקב אי התיצבות המערער לחקירה. המערער איים על מפקח זיו שחר, באומרו לו כי "בפעם הבאה שאתה בא לך עם שוטרים אני שוחט אותך". לצד זה, העיד רס"מ ליברמן שחרף חילופי הדברים האמורים, לא התנגד המערער למעצרו. המערער אומנם הבהיר שסירב להתייצב לחקירה, אך הוודה בדברים שאמר לזי שחר, אם כי לדבריו מדובר באמירה בין חברים בלבד שהתקoon לתוך הדברים.

ד. רישון עסן:

.56 אין חוליק שבכל שנות פעילותם בתחנה לא היה למערער רישון עסק כדין, עד אשר פינה המערער את התחנה ביום 1.3.10. על פי עדותו של מנהל תברואה, איכות הסביבה ורישוי עסקים במוועצה האזורית דרום השרון, לא רק שהתחנה פעלła ללא רישיון, כי אם השיטה אינה ניתן להכשרה למטרה זו על פי התב"ע. גם שבשנת 2004, לאחר שהחלתה התחנה לפעול, המליך ועד היישוב נווה ימין בפני המועצה

האזורית דרום השרון להtier שימוש חריג בקרקע לצורך הקמת תחנת מעבר פסולת, לא נתקבל מהמועצה אישור לשימוש חריג. בית משפט קמא פירט את גרסת המערער, שלפיה הוא הקים את תחנת המעבר בשנת 1996 בשל הצורך שנוצר בהיעדר מטמנה באזורי המערער גם טען שנאמר לו בעל-פה על ידי אילן שהם, סגן ראש מועצת דרום השרון, כי הדבר מאושר בכפוף לקבלת רישיון עסק. המערער טען שבמהמשך הבטח לו שלא תהיה בעיה לקבל רישיון עסק, ושיתחיל לעבוד בשל הדחיפות בהקמת התחנה באזורי, הבטחה שמננה התגערו הרשוויות לאחר שהמערער בפועלות בתחנה. ואולם, המערער לא ידע לנקוב בשמו של מי שנותן לו אישור ש"בשתיקה". יתרה מכך, גרסה זו אינה עולה בקנה אחד עם מכתב ההתראה הרבים שנשלחו לumarur לאורך השנים, מה עוד שהובחר לumarur על ידי ארם גורמים נספים שאומנם הפעלת התחנה היא דבר רצוי למשרד, אך היא אינה יכולה לפעול ללא אישורים, וכי פעילות התחנה אינה תואמת את ייעוד הקרקע.

ה. טענה השיהוי בפועלות בהן נקט המשרד לאיות הסביבה לאיכות החוק וلسגירת התחנה:

57. בית משפט קמא פירט את הסברים של הגורמים השונים לחłów הזמן מאז שנערכו הדוחות הראשונים שטיudo את הממצאים בתחנה (בשנת 2002), עד הגשת כתב האישום (בשנת 2010). מעדות ארם עלה שאומנים הדוחות הראשונים משנת 2002, נערכו על ידי המשרד לאיות הסביבה, אלא שהמשרד עצמו לא נקט הליכים לסגירת האתר, מכיוון שהיו גורמים מסוימים אחרים שפלו למטרה זו (הועדה המקומית לתכנון ובניה ומחלקת רישיון עסקים במועצה האזורית דרום השרון). ברם, בשנת 2006, לאחר שהפעولات לSEGIRAH התחנה לא צלחו, עברה הפעולות של המשרד לאיות הסביבה ל"קדמת הבמה". דא עקרה, שבאותה תקופה הייתה התמשות הליכים עקב חלוקת התקגידים בין הגופים השונים. המשרד לאיות הסביבה טיפול בהפרות במחוז ברמה המנהלית: עסק במשלוח דוחות התראה ואייסוף החומר, ולאחר מכן העביר את הנושא לטיפולה של המטרה הירוקה לצורכי נקיית הליכים פליליים. בנסיבות אלה, הוצא צו סגירה לumarur, והוא ניסה לפעול מול המועצה האזורית של דרום השרון על מנת שתישם צוים אלה.

58. בית משפט קמא התייחס גם לעדותו של זיו שחר, החוקר האחראי במשטרת הירוקה, ממנה עולה שהוא המליץ על הגשת כתב אישום, בין היתר, תוך הסתמכות על חוות דעתם של אמנון מדרי וניסים קשת שהיו קיימות באותה עת. הוא העביר את המליצה למנהל היחידה החוקרת, ומשם הועבר התקיק לשכה המשפטית של המשרד לאיות הסביבה.

59. בנוסף, ציין בית משפט קמא כי מעדות ארם עולה שמכיוון שתחנת המעבר אינה חוקית ולא ניתן להסדיר את פעילותה, דינה סגירה. על אף נשלחה התראה לumarur, אולם לא הוצאה צו סגירה מנהלי. בדצמבר 2005 שלח גدعון מזר (להלן: "מזר"), סגן מנהל מחוזי מרכז במשרד לאיות הסביבה, מכתב התראה לumarur על אודוט אופן תפעול התחנה. מזר הסביר את השיהוי בין מועד ביצוע הפעולות בשנים 2003-2002 עד להגשת כתב האישום בשנת 2010, בקשר שמעט משלוח התראה בשנת 2005, החלה אכיפה מידית, ונפתחה חקירה בתיאום לכל התקופה שבה בוצעו עבודות. בנסיבות אלה - אף קבע בית משפט קמא - הגשת כתב אישום בחலוף חמיש שנים היא בגדר הסביר.

לגביו או הוצאה צו הפסקה מנהלי, התייחס בית משפט קמא לעדותו של מר מזור, שהסביר כי הליך זה ננקט רק במקרים קיצוניים שבהם יש סכנה מוחשית ומידית לבריאות הציבור.

.60. לשיקום קבע בית משפט קמא כי המשיבה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר את עובדות כתוב האישום, והרשיע את המערערים בכל העבירות המיוחסות להם.

מר הדין של בית משפט קמא

.61. בית משפט קמא עמד על החשיבות הרבה שבסמירה על איות הסביבה, ועל חומרת העבירות הפוגעות באיכות הסביבה. האינטראס הציבורי החשוב מצדיק החמרה בעונשם של מפרי החוק. במשיחם פגעו המערערים בעריכים החברתיים המוגנים של שמירה על בריאותו של הציבור ושלומו, וכן בזכותו של האדם לחיות בסביבה נקייה מזיהומים ומטרדים, לצד שמירה על הצומח החי בסביבה זו.

.62. אשר לנسبות הקשורות ביצוע העבירות, קבע בית משפט קמא כי בהפעלת התחנה הפרו המערערים שורה של עבירות, כשהמערער, שהוא הבעלים והמנהל היחיד של המערערת, היה האחראי העיקרי להתנהלותה של המערערת, אף חלקו בכתב האישום גדול יותר. העבירות בוצעו במהלך שנים רבות, בין השנים 2002 - 2010. כפי שפורט בהכרעת הדיון, תחנת המערר לפסולת פעלה ללא רישיון מוסדר כדין, ובאופן שגרם לזמן הקרקע בפועל, וליצירת פוטנציאל זיהום מקורות מי תהום. בית משפט קמא הדגיש כי במהלך שמיית הראיות על הנזקים שנגרמו לערci הקרקע, דוגמת נחשות וככל פחמןים הידרו קרboneים (PH), שעלו ברמה גבוהה על הנדרש, כל זאת בעיטים של ערבות פסולת רטובה ופסולת יבשה והיעדר תשתיות איטום וניקוז כנדרש, שהביאו לעלייה של ממש פוטנציאל זיהום מי התהום באזורי התחנה ממוקמת באזור מישור החוף והשרון, המוגדר על ידי נציגות המים כאזור לגביי קיימת הריגשות הגבוהה ביותר לסוגיות זיהום המים. בית משפט קמא התייחס גם לכך שמדובר בעבירות בעלות מניע כלכלי מובהק, ומכאן שיש להטיל קנסות כבדים.

.63. מתחם העונש שנקבע בעניינה של המערערת בנוגע לקנס נע בין 200,000 ל- 500,000 ₪, לצד התcheinות להימנע מעבירה.

מתחם העונש שנקבע בעניינו של המערער: מאסר מותנה עד שישה חודשים מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי; קנס הנע בין 100,000 ל- 200,000 ₪ והתחייבות להימנע מעבירה.

.64. נסיבות שאינן קשורות ביצוע העבירה: גלו של המערער, עברו הנקי, מצוקתו הרגשית, הנפשית, וככלכלית. התחנה נסגרה במרץ 2010, כאשרה חדשה עובר להגשת כתוב האישום, כשמצב פנוי הקרקע הושב לקדמותו.

בית משפט קמא נתן משקל לחולף הזמן הנזכר של שש שנים מביצוע העבירות המאוחרות בכתב האישום ועד היום, וחולוף זמן של 14 שנה מאז תחילת ביצוע העבירות. לצד זה, למערערים נשלחו לעלה מ-10 מכתבי התראה, בהם נתקשו לתקן את הטעון תיקון, אך הם התעלמו מפניות אלה, התעלמות שגרמה להתשכחות ההליכים במידה ניכרת. בנסיבות אלה - אין למערערים להלן אלא על עצםם.

המערער אינו מביע חרטה על מעשיו, ואיןו מפנים את חומרתם.

.65. בהתחשב בכלל הנسبות, שאחת מהן היא חולוף הזמן, החליט בית המשפט להשיט על המערערים עונש המצרי ברף הבינוי של מתחם העונש בכל הנוגע לקנס, ולהקל עליהם המערער לגבי יתר רכיבי העונשה, ולהשיט את עונשו ברף הנמוך שבנהן. בית משפט קמא הטיל אפוא על המערערים את העונשים כפי שפורטו בפתח פסק הדין.

טענות ב"כ הצדדים בערעור על הכרעת הדין והכרעה בהן

טענות המקדימות

.א. טענת ההתיישנות וטענת השיהוי בהגשת כתב האישום:

.66. טענותיו של ב"כ המערערים בכל הנוגע לטענת ההתיישנות נטעןו בלשון רפה, והוא מיקד את טיעונו בטענת השיהוי. לגבי טענת ההתיישנות נטען כי העבירות שבוצעו לפני שנת 2005 התיישנו, והחקירות "הספרדיות" שבוצעו אינן מהוות "ארוע מנטק". נציין כי בהודעת הערעור הזכרה טענת ההתיישנות בתמצית, יותר בהקשר של השיהוי, והיא הורחבה במידה מסוימת בטיעונים בעל-פה, במסגרת נטען, בין היתר, כי אף ורק העבירה של ניהול עסק ללא רישיון היא עבירה נמשכת.

.67. ב"כ המשיבה טען כי כפי שקבע בית משפט קמא פעולות החקירה שבוצעו מהוות "איורים מנתקים" שעוזרים את מרוץ ההתיישנות (סיוירים ודוחות שבוצעו עד שנת 2006, נטילת דגימות קרקע בשנת 2006, ומאותר יותר נחקר המערער פעם). בנוסף, ביצעו המערערים עבירות נמשכות, ואלה אינן מתיישנות עד מועד הגשת כתב האישום או קרות איורע מנטק אחר, והדברים אינם אמורים רק לגבי הפעלת התחנה ללא רישיון אלא גם הפעלה ללא תשתיות לאורך כל התקופה.

הכרעה בטענה:

.68. מקובלת עלי קביעת בית משפט קמא, שלפיה בעניינו מדובר בעבירות נמשכות מובהקות (הדברים אמורים בעבירות בהן הואשםו המערערים עד שנת 2005), ומכאן שלא חלה עליהם התיישנות. כך גם צדק

בית משפט קמא בקביעתו, שככל מקרה (גם אילו לא היה מדובר בעבירה נמשכת - ל.ב.), הפעולות החוקירתיות שבוצעו בין השנים 2002 - 2005 מהוות "איירוע מנתק", כך שככל מקרה לא חלה התיישנות גם על העבירות שבוצעו בין השנים 2002 - 2005. לגבי התקופה שבין השנים 2005 - 2010 אין מחלוקת שלגביהן לא חלה התיישנות.

69. אשר לטענת המערערים בדבר התמימות ההליכים נגדם והגשת כתב האישום בחולף 8 שנים מאז הדוח שהוכן בשנת 2002, ולאחר שתחנתת המעבר נסגרה בפועל: נטען על ידי ב"כ המערערים כי פעולות החקירה התארכו מסיבות לא ענייניות ועקב הפעלת שיקול דעת מוטעה מצד המשيبة. הוא הפנה להתעכבות ההליכים כדי לאפשר לרשות השונות לבצע את תפקידן, באופן שהדבר השתרע על פני תקופה בלתי סבירה (הוא הפנה לעדותו של מר מזור שהשיוי בהעמדה לדין נגרם עקב הליכים פרוצדורליים שונים). בニיגוד לטענת התיישנות העבירות, שיש בפעולות החקירה כדי לגרום להפסקת מרווח התיישנות, טענת השיוי מתחמקדת בעצם התמימות הילדי החקירה. הדבר מצא את ביטויו בהנחיות היוזץ המשפטי למושלה, שהולך הזמן מאז החלת החקירה יכול להוות שיקול לסגירת תיק פלילי, וזאת כאשר השיוי נגרם בשל אופן הטיפול בתיק על ידי גורמי החקירה או הפרקליטות ללא צורך או ציודק, ובהיעדר שיקולים מיוחדים הדורשים את המשך ההליכים. על כן מבקש ב"כ המערערים לקבוע כי מן הدين היה לקבל את טענת ההגנה מן הצדיק, שהפועל היוצא ממנה הוא ביטול כתב האישום.

70. בתשובתו הפנה ב"כ המשيبة לנימוקים כפי שפורטו על ידי בית משפט קמא, שדחה את טענת ההגנהמן הצדיק שהעלו המערערים בעילה של שיוהי. הוא הדגיש כי בסופו של דבר מטרת כל גורמי אכיפת החוק הייתה להביא לסגירת התחנה ולסילוק המפגע. כתב האישום הוגש בחולף מספר חודשים מאז בוצעה הביקורת האחרונה (בחודש פברואר 2010), עת נפתחה פעילות אסורה בתחנתת המעבר, ככל/orך כל התקופה, במהלך כ- 8 שנים, פעלת התחנה באופן מתמשך, ללא רישיון כדין. מכל מקום, גם אילו ניתן היה ליעיל את הילדי האכיפה, הרי שלاور ההפרה הבוטה של החוק על ידי המערערים, אין זה מן הראי לקבל את טענת ההגנה מן הצדיק.

ההכרעה בטענה:

71. לאחר שקיים טענות ב"כ הצדדים, באתי לכל מסקנה כי דין הטענה להידחות. מסקירת פעולות רשות האכיפה בתקופה הרלוונטית החל משנת 2002, עולה כי אומנם נעשו פעולות אכיפה, גם בהצטברות לא הובילו לסגירת התחנה בפועל עד שנת 2010: א. צו סגירה של תחנתת המעבר שניתן על ידי בית המשפט בהליך המשפטי שקדם לשנת 2002. ב. בהליך משפטי מאוחר יותר (שבו כתב האישום הוגש בשנת 2004, וההליך הסתיים בשנת 2008 כולל התקיק שנדון במאוחד), הורשעו המערערים בהפרת הצעו השיפוטי ובהמשך ניהול תחנתת המעבר ללא רישיון. ג. סיורים מעת לעת שהעלו ממצאים שונים, ומכתבי התראה שנשלחו למערערים בעקבות הסיורים במספר הזדמנויות.

זאת ועוד, ניכר כי חלה הסלמה בפעולתה של התחנה, במובן זה שהבדיקות שנערכו בשנת 2006 הצבעו על כך שפעולות המערערים גרמה לזיוהם הקrank, אף היה בה פוטנציאל לזיוהם מי תחום באקווייפר החוף. וכך יש

להוסיף את התנהגות המערער, בין היתר, כאשר הגיע הדוגם המוסמך ליטול דגימות קרקע מתחנת המעבר שאז התנהג המערער בסותות ובבזנות כלפי אנשי החוק, כאשר יחד עם אחר שברא את המבחנות שהכילו דגימות קרקע, וגרמו לכך שאנשי אכיפת החוק עזבו את המקוםטרם סיימו את מלאכתם, ונאלצו לשוב מאוחר יותר. כשהגיעו ארם להשלים את עבודות הדיגום, מצא שהמkommenות שסומנו כoso.

.72. כפי שנפסק, על פי דוקטרינת ה"הגנה מן הצד" ניתן לבקש את ביטולו של כתוב האישום כאשר הגשת כתוב האישום או ניהול הליך פלילי כנגד הנאשם, עומדים בסתיויה מהותית לעקרונות הצדקה וההגינות המשפטית. אף על פי כן, נקבע כי טענת "ההגנה מן הצד" תתקבל רק לעתים נדירות. ביטול הליך מחלוקת הגנה מן הצד הוא מהלך קיצוני, שבית המשפט יזקק לו אך ורק במקרים חריגים ביותר. על מנת שתתתקבל הטענה, יידרש הנאשם להראות כי קיים קשר סיבתי בין התנהגותה הנפסדת של הרשות לבין הפגיעה בזכותו. יתכן שהפגיעה בצדקה וההגינות תיחוס לאו דווקא לתנהגות שערוריתית מצד הרשות, אלא למשל לרשותה של הרשות, או לניסיונות שאין תלויות ברשות. התנהגוויות אלו של הרשות מחיבות בירור האם במקרה הנתון לא ניתן יהא להבטיח קיום הוגן של המשפט לנאים, או שקיים ההליך הפלילי יפגע באופן ממשי בתחומי הצדקה וההגינות. נראה שמצב דברים זה צפוי להתחש אריך ורתק במקרים נדירים ביותר (ר' למשל: ע"פ 3821/08 **שלומוב נ' מדינת ישראל** (27.11.08) (להלן: "שלומוב"), ת"פ (ת"א) 08/08 **מדינת ישראל נ' אליק לדר** (22.8.10) (להלן: "ldr").

בפסקה נקבע מבחן משולש לבחינת טענת "ההגנה מן הצד": בשלב הראשון על בית המשפט לבחון מהם הפגמים שנתגלו בהליך המשפטי שננקט כנגד הנאשם ומהו עוצמתם. בשלב השני יבחן בית המשפט האם חרף פגמים אלו, ניתן היה לקיים הליך פלילי בצורה הוגנת וצדקת. בשלב זה יערוך בית המשפט איזון בין האינטרסים הרלוונטיים השונים תוך התחשבות במסיבות כל מקרה לגופו והתייחסות לחומרת העבירה, מידת הפגיעה ביכולת הנאשם להtagון כראוי ולמידת אשמת הרשות בפוגמים. בשלב השלישי יבחן בית המשפט האם ניתן לנתקוט באמצעות מתוגדים יותר מאשר ביטול כתוב האישום כדי לרפא את הפגמים, וזאת אם השתכנע כי ההליך אכן נוהל באופן הנוגד את עקרונות הצדקה וההגינות (ר' למשל ע"פ **שלומוב** לעיל, ת"פ **ldr** לעיל).

.73. בעניינו, ככל שמדובר בטיעונים הנוגעים לביטול כתוב האישום, אין המערערים ראויים לקבלת הטענה של הגנה מן הצד. כאמור, גם אם הרשות לא פעלו ביעילות מספקת, בוודאי שאין מדובר בתנהגות המתעמתת במערערים או מונעת מהם הילך משפטי הוגן, מה עוד שכתוב האישום הוגש זמן קצר לאחר שחדלו המערערים לבצע את העבירה הנמשכת. המערערים הם אלה אשר לאורך שנים רבות הפרו את הוראות החוק ואת צווי בית המשפט בעיקר ממנים כלכליים. המערער אף הרהיב עוז להפריע לאנשי אכיפת החוק בעבודתם. במערכת האיזונים בין כלל השיקולים: התנהגות הרשות, למול זו של המערערים, וכן חומרת העבירות, השתרכו על פני תקופה ממושכת והסיכון שגרמו, ניטה הcape בבירור לקיומו של ההליך הפלילי.

ב. טענת "כבר הורשעת", כבר זוכית":

.74. בפתח הדברים אצין כי בנושא זה ההשגה על קביעתו של בית משפט קמא כמעט ולא מצאה את ביטוייה בהודעת העורו, והוא הזכור רק באופן כללי, ללא הנמקה במה טעה בית משפט קמא. לתגובה המשיבה בכתב להודעת העורו צורפו כתבי האישום והפרוטוקולים מהHALICS הקודמים (בהקשר של עצם הפרת צווי בית המשפט). בטיעונים בעל-פה, הרחיב ב"כ המערערים בטענה זו, ללא התנגדות המשיבה. יזכיר כי בעת שהכריע בית משפט קמא בטענה המקדמית, נקבע שלא תשתית עובדתית, לא ניתן להכריע בטענה, אך בהסתמך המשיבה הושאר פתח להגיש את כתבי האישום למשיבה, אשר נתקשה לבדוק האם יש חפיפה בין ההלכים הקודמים להליכים נושא העורו, על אף המשתמע לכך. בפועל, לא נתען בפנינו שלאחר ההחלטה בטענה המקדמית, פנו המערערים למשיבה, והנושא לא עלה בפני בית משפט קמא גם במסגרת הכרעת הדין, והובא לראשונה, לגופו של עניין, בפני ערכאת העורו.

.75. **ב"כ המערערים** הפנה להליכים הקודמים שננקטו נגד המערערים: בשנת 2001 הוגש נגד המערערים כתבי אישום בגין ניהול עסק ללא רישיון, לפי סעיף 4 לחוק רישיון עסקים. על המערערים הושטו קרנסות, וכן הוטל צו סגירה של תחנת המעבר, שמועד ביצועו נדחה פעמיים, עד יום 28.8.02. בשנת 2004 הוגש נגד המערערים שני כתבי אישום: האחד, בעבורות של שימוש במרקען ללא היתר ובנגוד לתוכנית, לפי חוק התכנון והבנייה; והשני, בגין אי קיומם הצו השיפוטי (של סגירת התחנה) והפעלת עסק ללא רישיון. הדיון בשני כתבי האישום אחד, ובוילוי 2009 נגזר דין של המערערים: על כל אחד מהם הוטל קנס, ועל המערער הוטל גם מאסר על תנאי. כן ניתן צו הפסקת השימוש החורג וסגירת העסק שביצעו נדחה עד יום 10.1.3.10. (בתקווה שפעולות התחנה תועבר לאתר חלופי).

.76. בהיבט המשפטי טען ב"כ המערערים כי בשנת 2004, עת ננקטו שוב הליכים פליליים נגד המערערים, הייתה ידועה לרשותו האכיפה כל פעילותם של המערערים, ועל כן בכתב האישום שהוגש ניתן היה לכלול את כל העבירות שייחסו להם עד מועד ההגשה. אם בחרה המשיבה שלא להעמיד את המערערים לדין בעבירות שביצעו היה ידוע, והסתפקה במתכונת המצוצמת של כתב האישום (עבירות לפי חוק רישיון עסקים והפרת צו שיפוטי), אין מקום לאפשר לרשותו להגיש כתב אישום בגין אותה מערכת עבודות, בסעיף חיקוק נוספים, וזאת בהתייחס לכל העבירות משנת 2002 ואילך. הוא הדגיש שמהראות שהובאו בפני בית המשפט בשנת 2004 עולה שהוא ידוע שאין לתחנת המעבר תשתיות, ואף נתען שבסייעים נצפו כמפורטות גדולות של פסולת.

.77. **ב"כ המשיבה** ביקש לדחות את טענת המערערים. כתב האישום בעמ"ק 20092/04 התיחס לעבירה מיום 14.3.04, בעוד שכתב האישום בענייננו מתיחס לעבירות שבוצעו משנת 2002 עד שנת 2010. גם אם קיימת חפיפה בתקופות, מדובר בחפיפה מינoria של פחות משנה וחצי. חפיפה זו אינה קיימת מבחינה מהותית בעבירות עצמן, ובתיק אחר שהורשו המערערים מדובר היה בכלל בעבירות אחרות לפי חוק התכנון והבנייה.

לגביו הטענה שבשנת 2004 ראוי היה להעמיד לדין גם בעבירות של ניהול עסק ללא תשתיות, הרי שכאמור מדובר בתקופה מינoria לעומת כלל כתב האישום.

ההכרעה בטענה:

.78 בית משפט קמא קבוע, אף המערערים אינם חולקים על כך, כי העבירה לפי חוק רישי עסקים שבוצעה על ידי המערערים היא עבירה נמנחת (בהקשר זה ר' רע"פ 797/07 כהן נ' מדינת ישראל (13.7.29) (להלן: "רע"פ כהן") הדן בסוגיה בהקשר של סעיף 210 לחוק התכנון והבנייה, וכן עפ"א (מרכז) 08-12-7422 שוחט נ' עירית פתח תקווה (4.11.09)).

.79 בוגע לתקופה שבין השנים 2002-2004: בשנת 2004 הועמדו המערערים לדין בגין עבירה לפי סעיף 4 לחוק רישי עסקים, וכן לפי סעיף 18 לאוטו חוק (הפרת הצו השיפוטי). בכתב האישום נושא הערעור הועמדו המערערים לדין בעבירה של הפעלת עסק ללא רישיון, בין היתר לגבי אותה תקופה, אלא שהפעם התווספו להוראות החיקוק גם התקנות לרישי עסקים (תחנת מעבר לפסולת), שהפרתן נלמזה מדויקות הסיוור שהוגשו לבית המשפט, ושהיי בפני המשיבה בהגישה את כתב האישום. סבורני כי לא ניתן היה להעמיד את המערערים לדין בעבירות אלה פעם נוספת בגין תקופה זו. התקנות לרישי עסקים (תחנת מעבר לפסולת) שבחן הואשמו המערערים בכתב האישום נושא הערעור, מפרטות את דרישות מחוקק המשנה לקיומה של תחנת מעבר מורשית כדין, ולכן הפרtan קשורה בטבורה של עבירות הפעלת העסק ללא רישיון. יצא אפוא כי המערערים הועמדו לדין בגין "אותו מעשה", זאת אך ורק בקשר להפעלת תחנת המעבר ללא רישיון. על כן יצא לחברי לזכות את המערערים מהעבירה שבוצעה בתקופה שבין 14.11.02 - 20.5.04.

.80 שונים הם פני הדברים בוגע לתקופה שבין השנים 2004-2010 (בהתיחס לעבירה של ניהול עסק ללא רישיון ותקנות לרישי עסקים). על פי פסיקת בית המשפט העליון כאשר עסקינו בעבירה נמנחת שהיא עבירה אחת, ניתן לחלק את העבירה הנמנחת במספר גורמים, ולהעמיד לדין נאשם בגין כל "מקרה" בנפרד, ובלבד שהתרחש "אירוע מנתק" שהבדיל בין החלק אחד של העבירה לחלקה האחר. כתב אישום מהווה "אירוע מנתק", המחלק את הफרות לתקופות זמן נפרדות, ומהווה הפרדה בין המעים השונים. כך נפסק במקורה שבו הוגש נגד אדם כתב אישום בגין עבירה של הפרת צו שיפוטי, והוא המשיך להפר אותו גם לאחר הגשת כתב האישום. ניתן היה להגיש נגדו כתב אישום נוסף, ולהאשיםו בהפרה החל מהגשת כתב האישום הקודם (מהווה את אירוע המנתק). נפסק כי תוכאה אחרת הייתה מביאה למצב אבסורד, שבו עצם הגשת כתב אישום נגד אדם בגין הפרת צו שיפוטי, הייתה אפשרות לו להמשיך ולהפר את הצו לאחר הגשת כתב אישום, תוך שהוא "מחוסן" מפני נקיטת הליכים פליליים נוספים בגין אותו צו (רע"פ כהן לעיל ורע"פ 11920/04 סעד נאיף נ' מדינת ישראל (26.3.07)).

בעניינו אין להיעתר לטענת המערערים בוגע לביטול אותו חלק בכתב האישום הדן בעבירות של הפעלת עסק ללא רישיון מאז הגשת כתב האישום הקודם (יוני 2004) עד הגשת כתב האישום נושא הערעור (שנת 2010). יודגש כי שאר העבירות בהן מואשמים המערערים, אין בעות בגדיר "אותו מעשה", וגם במחן הזמן - בעברו לאחר הגשת כתב האישום בהליך הקודם.

הטענות לגוף הכרעת הדין

א. היעדר איטום:

.81. **ב"כ המערע** עוטר לביטול קביעת בית משפט קמא, שלפיה שטח האספלט שייצקו המערעים על הקרקע של תחנת המעבר אינו מהוות תשתיות איטום העונה על הוראות החוק. על פי הנטען טעה בית משפט קמא בכך שלא אימץ את גרסת המערע, הנתמכת לדעתו בגרסת עד ההגנה דלאן, שלפיה משטח הבטון נזק על כל שטח תחנת המעבר, וכי העפר הנראה בתמונות אינו הקרקע החשופה, אלא הוא מכסה את האספלט. כמו כן הוא הפנה לחווות דעת מומחית ההגנה ד"ר קולדונר שעלה פי הנטען מחזקת את המסקנה שהיא קיימות בתחנה תשתיות, כולל משטח הבטון.

.82. **ב"כ המשיבה** עתר לדוחות את הטענות, כשהוא מבקש לסמוק את ידיו על קביעותיו של בית משפט קמא. הוא הפנה, בין היתר, לדוחות שערך ארם, להן צורפו תמונות המצביעות על כך שהתחנה פעלה ללא תשתיות איטום (תחילתה לחלוין ובמהמשך באופן חלקו). בדוחות גם צוין שהתחנה פעלה ללא תשתיות ניקוז, גידור ושילוט. מכלול הראיות עולה תמונה ברורה שהמשטח לא כיסה את כל שטח התחנה, וכי פסולת רבה הונחה על הקרקע החשופה, שהייתה מזווגמת.

ההכרעה בטענה:

.83. לאחר שקידلت הטענות, באתי לכלל מסקנה כי דין הטענה להיזהות. בית משפט קמא סקר בצורה יסודית ועמיקה את ראיות המשיבה והמערעים, וקבע ממצאים עובדיתיים, שאינם מצדיקים התערבות עריכת העreau. אזכור כי בית משפט של ערעור אינו נוטה להתערב בממצאים עובדיתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדינית. נפסק כי "לאור יתרונה האינהרטני של הערכאה הראשונה, הנגזר מן האפשרות הנתונה לה להתרשם מן העדים באופן ישיר ובלתי אמצעי - מאופן מסירת העדות, שפט גופו של העד והתנהלותו על דוכן העדים, על רקע המכשול..." (ע"פ 7679/14 זהאדנה נ' מדינת ישראל (15.8.16)).

.84. בית המשפט אימץ את עדותו המהימנה של ארם, אשר העיד שהבטון לא כיסה את שטח התחנה, אלא רק חלק منه, וכי ניתן היה לראות את הפסולות על גבי הקרקע החשופה. כך גם נקבע שעדותו של ארם נתמכת בעדותו של זיו שחר, שאף הוא העיד שלא כל הקרקע הייתה מכוסה בבטון. גם אנו בחנו את הדוחות ואת התמונות, מהם ניתן לראות כי למצער חלק מהאשפה מושלך על גבי הקרקע החשופה, ואין מדובר רק בכלוך עפר המצוי על גבי משטח הבטון. בחלק מהתמונות ניתן לראות גם תשטיפים וגם פסולת על הקרקע החשופה.

בית משפט קמא דחה, ובצדך, את גרסתו הכבושה של המערע, שלפיה הוא בנה את משטח הבטון על גבי כל שטח התחנה. בצדך גם נקבע בית המשפט שאין בעדותו של העד דלאן כדי לסייע לטענת המערע בנדון, הוואיל ודלאן ראה את המערע יוצק בטון בשטח שהושכר למערע, וזאת לפני הקמת התחנה, והוא לא יכול היה לומר האם הבטון נזק על גבי כל שטח התחנה. גם המומחית מטעם ההגנה, ד"ר קולדונר, אינה תומכת בגרסת

המערער, באשר גם בסיוור שהוא ערכה (בנובמבר 2010) היא מצאה כי מרבית שטח האתר מכוסה במשטח בטון. ולבסוף, מילא נמצאה שהשתח לא היה מגודר ולא היה משופע כנדרש, ומכיון שבמקום הייתה גם אספה יבשה וגם רטובה, התאפשרה זרימת התשתיות לאדמה הסמוכה למשטח הבטון, כפי שניתן לראות גם בתמונות. לאחר כל סיור, נשלחה למערערים התראה בנוגע להיעדר התשתיות, מתוך ציפיה שהדברים יתוקנו, ואולם, כפי שרואות עינינו, במצב הדברים לא היה מנوس משליחת התראות נוספות לאחר כל ביקור, דבר שהוא מתיר אילו היי המערערים מתקנים את הטعون תיקון.

ב. זיהום הקרקע והחשש מפני זיהום מי התהום:

(1) אופן נטילת הדגימות:

.85 **ב"כ המערערם** טוען כי הדגימות מהקרקע ניטלו באופן פגום, בחלוקת על ידי דוגם שאינו מוסמן: הדגימות לא הובילו לmundha בתנאי קירור, לא נשמרה שרשרת הדגום, ומכאן שלא ניתן לבסס ממצא כלשהו על בדיקות אלה.

.86 **ב"כ המשיבת** עותר לדוחית הטענות כשהוא סומר את ידי על קביעותו של בית משפט קמא, המפריד בין שתי קבוצות דגימות: האחת, הדגימות שניטלו ביום 9.5.06 על ידי דוגם מוסמן, שהוביל את הדגימות לmundha בקיורו; והשנייה, שניטה על ידי ארם, ביום 06.11.21, שאומנם אינם דוגם מוסמן, אך עבר קורס הכשרה מתאימה. הוא הפנה לנסיבות בגין "נאלו" ארם לבצע את הבדיקות לאחר שהדוגם המוסמן סירב לחזור לשטח התחנה כתוצאה מהתנהגותם של המערער והאחר שקידלו ושברו את המבחןות. בהמשך, נטל ארם את הדגימות תוך שימוש בכלים הדגימה של הדוגם. לגבי הובילת הדגימות שלא בקיורו, הוא הפנה לעדותו של המומחה לוייאן, שהסביר שהיעדר קירור גורם להתנדפות חומרים מסוימים, כך שהחוצה הצפיה להתקבל דזוקא מיטיבה עם המערערם.

يُؤكَد في كل הנוגע לשרשראת הדגום הפונה **ב"כ המשיבת** (בתשובתו בכתב), בנוסף למה שנקבע על ידי בית משפט קמא לעדויות ולמסמכים, המצביעים על כך שלא נפלו פגמים בשרשראת הדגום (פסקה 44 לתגובה ב"כ המשיבת להודעתה הערעור על הכרעת הדיון).

הכרעה בטענה:

.87 לאחר שקידל מכלול השיקולים, הגיע לחברי לזכות את המערערם מחמת הספק אך ורק בנוגע לדגימות נושא הקבוצה השנייה שניטלו ביום 21.11.06. לא התעלמתי מהנסיבות בגין נטל ארם בעצמו את הדגימות, ואלה בוודאי שאין פועלות לטובת המערערם, ובקשר לכך הם הורשו בהפרעה לבעל סמכות לבצע את תפקידו. יחד עם זאת, במצבם הפגמים שנפלו בנטילת הדגימות, נוצר ספק אם ניתן לבסס עליהם למציא עובדתי ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט פלילי: ארם לא היה דוגם מוסמן, וגם לא הוכיח במידה מספקת השכלתו בנושא וניסיונו; ארם לא צילם ולא תיעד את המיקום המדוייק של נטילת

הדגימות; ולבסוף, הדגימות לא הובילו בקירור. ההסבר שניתן בבית המשפט לשפעת העדר הקירור, לא ניתן מראש במסגרת חוות דעת מומחה מסודרת, אלא יותר כאמירה כללית. בהקשר זה מצאתי לנכון לציין שאין באמור משום מתייחת ביקורת על ארם. ההיפך הוא הנכון. על אף הנסיבות המורכבות שנוצרו, הוא שב לשטח כדי להשלים את מלאכת אכיפת החוק.

.88. לגבי שאר הדגימות, אשר ניטלו ביום 9.5.06 - מצויין ומסקנותיו של בית משפט קמא מבוססות ומעוגנות היטב בחומר הראיות: הדגימות ניטלו על ידי דוגם מוסמר והובילו בקירור כדරש. מעבר לאמירה כללית, לא הצביע ב"כ המערערים על פגם כלשהו שנפל במסמי השרשרת שהוגשו לבית משפט קמא ואומצו על ידו.

(2) חוות דעת המומחים:

.89. ב"כ המערערים טוען שיטה בית משפט קמא בכך שאימץ חוות דעת המומחה שנערכה על ידי מדרי ואת עדותו בבית המשפט, מן הטעם שהביסיס לחוות הדעת שגוי, במובן זה שלא היה בפני מדרי נתון בסיסי, והוא המרחק בין מקום נטילת הדגימה מן הקרקע למי התהום, שהוא נתן הכרחי לקביעת האם תוצאות המעבדה מצביות על כך שהחומר הנבדק הוא בגדר מזהם. עובdotו של מדרי מתבססת על תוצאות המעבדה (בדיקה המזהמים), למול ערכי הסף, שנקבעים על פי המרחק מי התהום (טבלת ערכי הסף והטבלה שהיא חלק מחוות דעתו של מדרי/23). מדרי עשה אפוא שימוש בערכי סף מחמים ושגויים: הוא יצא מהתהום שהמראק בין מקום נטילת הדגימה בקרקע לבין מי התהום הוא עד 12 מ', בעוד שאי מחלוקת שהמראק מי התהום הוא 20 מ', אשר שכך שהקרקע קרובה יותר למי התהום, כך ערכי הסף מחמים יותר. כפועל יוצא מכך, גם חוות הדעת הנוגעת לפוטנציאל זיהום מי התהום, המסתמכת על חוות דעתו של מדרי, אינה יכולה לעמוד. כמו כן, שב ב"כ המערערים והפנה את בית המשפט לחוות דעת מומחת ההגנה ד"ר קולודנר, ממנה עולה שהמשיטה היה מboltן והפסולת יבשה, ולכן לא הייתה כל סכנה לזרום מי התהום.

.90. ב"כ המשיבה טען כי עקרונית יש להפריד בין חריגת ה-HPD מערכי הסף לבין חריגת של המתקכות האחרות שנבדקו.

.91. לגבי המתקכות הוא לא התעלם מכך שבחוות דעתו של מדרי היה הנתון של מראק הקרקע ממנו ניטלה הדגימה מי התהום שגוי. ואולם, לטענתו אילו היה מוצב נתון המראק בפועל (20 מ'), עדין הייתה נמצאת חריגה, לפחות לגבי אחת המתקכות שנדגמו ביום 21.11.06 (נחותת). ואולם, עיקר חוות דעתו של מדרי היא תוצאות המעבדה, והשוואת הנתונים אל מול ערכי הסף בטבלה, נעשתה ככל עזר לבית המשפט, ואין מניעה שהוא תעשה על ידי בית המשפט תוך חילפת הנתון השגוי בנתון הנכון.

.92. לגבי ה- HPD - בבסיס קביעת ערכי הסף לא עומד המראק מי התהום אלא הקביעת היא על פי אישור

שנקבע בהתאם ל"מפת הסכנה למקורות המים" (כמפורט בטבלת ערכיו הסף). לא עוררה הקביעה שהערך המתאים בהתאם למפת הסכנה למקורות המים הוא 100 מ"ג/ק"ג, ואולם גם אם נניח 500 מ"ג/ק"ג עדין הסטיה היא מובהקת ו חמורה בכל האתרים מהם נלקחו הדגימות.

.93. ב"כ המשיבה המשיך והפנה לחווות דעתו של ד"ר אידלמן, שעדותו הייתה ברורה, ועליה הסתמך בית משפט קמא. לא הייתה מניעה לכך שד"ר אידלמן הסתמך על תוצאות בדיקת המעבדה המפורטות בחווות דעתו של מדרי בנוגע למזהמים (תוצאות שאין במחולוקת). ד"ר אידלמןבחן את הסיכון לזרימת מי התהום, תוך שלגンド עיניו עמדות הנזוניות הרלוונטיים, לרבות המרחק של הקרקע ממנו ניטה הדגימה למי התהום, כפי שהוא במצבות (20 מ'). לעומת זאת העדות הברורה והמקצועית של ד"ר אידלמן, הודהה ד"ר קולדנער שאין לה את הידע הדרוש להיעיד על נושא חוות הדעת שערכה בנוגע לזרימת המים.

הכרעה בטענה:

.94. כפי שפורט לעיל, קבע בית משפט קמא כי מממצאי חוות הדעת עולה כי ערכיו כל הפחמים הידרו-קרובניים (TPH) חריגה גבוהה וניכרת בכל האתרים מהם נלקחו הדגימות ובכל המועדים, לצד חריגות נוספת לנוכח שברוב הדגימות, כרום ועופרת באחת הדגימות.

לאחר שקידת טענות ב"כ הצדדים ועיוון בחווות דעתם המומחים הרלוונטיות, לרבות בטבלת ערכיו הסף, אישע לחברי להתערב במקרים שקבע בית משפט קמא ככל שהם נוגעים למתקות (להבדיל מהקביעה לגבי ה-TPH):

הדגימות שניטלו ביום 21.11.06:

.95. כפי שנקבע לעיל, בשל אופן נטילת הדגימות, לרבות אי תיעוד המקום ממנו נלקחו והובלתו למעבדה, לא ניתן לבסס במקרים על תוצאות בדיקת הדגימות שניטלו במועד זה, ولكن הקביעה של בית משפט קמא המתיחסת לדגימות שניטלו במועד זה אינה יכולה לעמוד. בנוסף, יצון כי לגבי חלק מהדגימות, השוואת תוצאות בדיקת המעבדה אל מול ערכיו הסף הנכונים, שנקבעים בהתאם למרחק המקום ממנו ניטה הדגימה למי התהום, מעלה שלגבי רוב היסודות המזהמים לא הייתה חריגה מערכיו הסף (כרום - דגמה אחת, עופרת - דגימה אחת ונוחשת - שלוש דגימות).

הדגימות שניטלו ביום 9.5.06:

.96. לטבלת ערכיו הסף, הנתון הרלוונטי הוא מרחק הקרקע למי התהום, בעוד שלגבי ה-TPH, בבסיס קביעת ערכיו הסף לא עומד המרחק למי התהום אלא קביעת ערכיו הסף היא על פי איזור שנקבע בהתאם ל"מפת הסכנה למקורות המים" (כמפורט בטבלת ערכיו הסף).

- .97 **באשר למתכות** - כפי שפורט לעיל, בחוות דעתו פירט מדרי את תוצאות בדיקת המעבדה, שאין במחלוקת. כדי לבחון האם התוצאות מצביעות על כך שהחומר הוא בגדר מזהם, הוא עשה שימוש בטבלת ערכיו הספ. מדרי טעה בכך שביסס את חוות דעתו על מרחק שגוי של קרקע מיי התהום (בהיעדר נתון המרחק בפועל, הוא עשה שימוש בערכי סף מחמירים). ואולם, במהלך שמיית הריאות הבהיר שהמרחק הוא 20 מ'. מכיוון שככל נתוני הבסיס אינם שונים במחלוקת, לא הייתה מניעה לתקן את תוצאה חוות הדעת, תוך הצבת המרחק הנכון, השוואה שהיא לטעמו פשוטה, ואני דרשת מומחיות מסויימת. בית משפט קמא נהג כך, ואולם בהכרעת הדין הוא התייחס אך ורק לאחת הדגימות שנשיטה ביום 21.11.06 בה נמצאה נוחשת. ברם, נקבע לעיל שלא ניתן להסתמך על הבדיקות שנערכו ביום 9.5.06, לאחר שעיננו בחומר הרלוונטי, הקשור לדגימות שניטלו ביום 9.5.06, לרבות טבלת ערכיו הספ, העלתה בבדיקה שבכל הנוגע למתכות, הצבת הנתונים הנכונים פועלת דווקא לטובת המערערים, במובן זה שבכל הנוגע לנוחות אין חריגה מערכי הספ.
- .98 דא עקא, שונים הם פני הדברים בכל נושא ל-TPH. לגבי ה- TPH בסיס קביעת ערכיו הספ לא עומד המרחק מיי התהום, אלא הקביעה היא על פי איזור שנקבע בהתאם ל"מפת הסכנה למקורות המים" (כמפורט בטבלת ערכיו הספ). לא עוררה הקביעה שהערך המתאים בהתאם למפת הסכנה למקורות המים הוא 100 מ"ג/ק"ג, ואולם גם אם הייתה ההנחה לטובת המערערים שהערך המתאים הוא 500 מ"ג/ק"ג, עדין הסטייה מערכי הספ היא מובהקת וחריפה בכל האתרים מהם נלקחו הדגימות.
- .99 בנוסף, ביסס בית משפט קמא את קביעתו בדבר פוטנציאלי לזיהום המים על חוות דעתו של ד"ר אידלמן ועל עדותו בבית המשפט שלא עורعرو. ד"ר אידלמן ביסס את מסקנותו בדבר פוטנציאלי לזיהום המים על תוצאות בדיקת המעבדה על בסיס חוות הדעת של מדרי. לעומת עיניו של ד"ר אידלמן עמדו גם שאר הנתונים הרלוונטיים, בין היתר, מיקום תחנת המעבר, נתונים על מי תהום וקידוחי מים, מרחק התחנה ממפלס מי התהום, האופן בו הייתה מולטת הפסולת באתר, היעדר התשתיות בתחנה, ומסקנותו היה ש"קיים חשש לזיהום מקורות המים של אקווייפר החוף ושל ערוצי מים טבעיים ממחזאים שמקורם בתחנת המעבר שי. שרון". ולבסס, הדברים גם אושרו על ידי מומחית הגנה ד"ר קולונר, שלפיהם רמה גבוהה של TPH בקרקע מעידה על זיהום בה, וכיום חשש שהזיהום יעבור למי התהום. לפיכך, בצדק אימץ בית משפט קמא את מסקנותו של ד"ר אידלמן, ולא מצאנו כל עילה להתערב בה.
- .100 לסייע, לגבי הנוחות קביעת קמא בקשר לתוצאות שתי הדגימות שניטלו במועד זה, אינה יכולה לעמוד, מן הטעם שפורט לעיל: לאחר הצבת ערכיו הספ המתאים למרחק בפועל בין מקום נטילת הדגימה למי התהום (20 מ' ולא 12 מ'), אין חריגה מערכי הספ. ואולם, לאור ממצאי ה-TPH המצביעים על חריגה גבוהה וניכרת בכל האתרים מהם נלקחו הדגימות ביום 9.5.06, חוות דעתו של ד"ר אידלמן בדבר הסכנה בקשר לזיהום מקורות המים, הרשעה לפי חוק המים, לגבי מועד זה בעינה עומדת.

(3)טעןת המערערים שאחר זיהם את קרקע:

101. ב"כ המערערים טוען כי טעה בית משפט בכך שהטיל על המערערים את הנTEL להוכיח את חפותם. המערער טוען בבית משפט קמא שזיהום הקרקע נגרם על ידי השוכר הקודם שטרף את התחנה בחומרים מסוכנים, וכי הזיהום בקרקע לא יכול היה להיווצר מפסולת בניין מזקה שעברה בתחנה. הוא הפנה עדות של עד ההגנה דלגו, הן לגבי CISI האתר בבטון (לעדות זו התייחסנו לעיל), והן לגבי כך שהשוכר הקודם שטרף חיובות ושומנים תוך שימוש בחומרים כימיים רעלים. לא היה זה סביר שהמערער ידרש להוכיח את הזיהום שנגרם בתחלת שנות ה-90. כך גם טעה בית משפט קמא בקובעו שלא הוכח שטרף התחנה הוא השטח שבו התקיימ עסוק השטיפה.

102. ב"כ המשיבה ביקש לדחות את טענת המערערים, כשהוא סומר את ידיו על קביעות בית משפט קמא, שקבע שמדובר בטענה כבושא, שלא הייתה לה ראשית ראייה. לא עולה מהכרעת דין של בית משפט קמא שהיא מצופה מהמערערים לעמוד ברף הוכחה של "מעבר לכל ספק סביר". לגופו של עניין, הוכח בריאות שפניות התחנה שהפעלו המערערים, היא זו שגרמה לזיהום. בית משפט קמא לא ראה לנכון לקבל את עדותו של דלגו כמהימנה, מה עוד שמדובר טוענים המערערים שدلגו תומך בטענותם שככל שטח תחנת המעבר היה מכוסה באספלט, ולאור טענה זו אין רبوתא בקביעה שהשוכר הקודם הוא זה שגרם לזיהום.

הכרעה בטענה:

103. לאחר שקידلت טענות ב"כ הצדדים, מסקنتי היא שלא נפלה טעות בהכרעתו של בית משפט קמא. בית משפט קמא התרשם מהמערער וمعد ההגנה דלגו באופן בלתי אמצעי, ובבחן את העדויות על רקע שאר הריאות בתיק, ואין מקום להטעיב במצבים העובדיים שקבע. טענתו של המערער הייתה כבושא וככללית, ולאחר שהוכח מעבר לכל ספק סביר שהאספלט לא כיסה את כל שטח התחנה ופעולות פינוי הפסולת גרמה לזיהום הקרקע, אין אחיזה לטענת המערערים שמאן דהוא, שאף לא זמן לבית המשפט להיעיד בונגע לגרסתו הכבושא של המערער, אולי גرم לזיהום הקרקע. לסימן יzion כי לא עולה מquivעת בית משפט קמא שהוא הטיל על המערערים את נטל הראייה שלא על פי הדין הפלילי. בית משפט קמא קבע שהמערער לא הוכיח ברמה הנדרשת בפלילים שהוא שוכר עלום וקדום השתמש בחומרים שיש בהם כדי לזהם את הקרקע ואלה גרמו לזיהום. הקראיה הנכונה של הדברים מובילת למסקנה שהקביעה של בית משפט קמא היא שהמערערים לא הצליכו להטיל ספק סביר, ובדין קבע בית משפט קמא את אשר קבע.

.ג. זיהום האויר ומפגע הריח:

104. כפי שפורט בהכרעת הדין, ביום 06.11.21, בתחנת המעבר, נצפתה שריפת פסולת, שנמשכה למשך כמה שעות, בהן נצפה עשן שחור מיתמר שכיסה את התחנה. בגין מערכת עובדות זו הושמו המערערים בجرائم זיהום אויר לפי סעיף 4 לחוק למניעת מפגעים, כנוסחו בתקופה הרלוונטית. לגבי גרים מפגע ריח - העבודות תוארו בזמןנו בכתב האישום, ובית משפט קמא גם קבע ממצאים עובדיים. ואולם, בפרק סעיפי החיקוק, לא הושמו המערערים בסעיף חיקוק כלשהו בקשר לכך. כפי שצוין בפרק הנוגע להכרעת

הדין, דבר החוקיקה הרלוונטי הוא סעיף 3 לחוק למניעת מפגעים. חurf הדין בסוגיה של מפגע הריח, לא הורשו המערערים בעבירה לפי סעיף 3 הנ"ל. אך הם פנוי הדברים בגין למפגע ריח נוסף: עירימת פגרים שנמצאה בתחנת המעבור ביום 23.9.08, ממנה נדף ריח.

105.ב'כ המערערים טוען, בכל האמור לזיהום האויר שנגרם כתוצאה מבירות הפסולת, כי טעה בית משפט קמא בקובעו שהמערער לא נקט אמצעים דרושים למניעת הבירה וכיבוייה וכן גרים זיהום האויר. הטעות היא בכך שלא התקבלה גרסה המערער כי מדובר בשויפה מינoriaת, שנגרמה שלא באשמת המערערם.

לגביו מפגע הריח כתוצאה מבירות הפסולת וכן עירימת הפגרים שהייתה מוטלת במקום, טוען ב"כ המערערים כי הרשות המערערים מבלי שננקב סעיף חיקוק בכתב האישום או בהכרעת הדין לאו הרשעה היא, וככל שהוא קיימת, יש לבטלה (מה עוד שבית משפט קמא התקיים לכך גם בגזר הדין). הוא הוסיף לכך גם טענות הנוגעות לחווות דעת המומחה ד"ר פינקל, אשר חיווה דעתו לגבי הריח, בהסתמך על החומר כתוב והמצולם, מבלי שנכח במקום.

106.ב'כ המשיבה: המערערים לא הפריכו את החזקה הקבועה בתקנה 2 לתקנות למניעת מפגעים, שלפיהן עשן, גזים, אדים וכיו"ב הנפלטים מבירות פסולת מטר לסלוק פסולת הם זיהום אויר בלתי סביר הגורם ריח בלתי סביר. לגבי השטמת סעיף 3 לחוק למניעת מפגעים, שענינו מפגע הריח - han לגבי הבירה והן לגבי עירימת הפגרים - הרי שמדובר בטיעות סופר בכתב האישום, שגרמה גם לחסר בהכרעת הדין, במובן זה שבית משפט קמא הרשע את המערערים בכל העבירות המיוחסות להם, אך, כאמור כתב האישום אינו נוקב בסעיף 3 הנ"ל. על כן - במקרה ב"כ המשיבה - יש לעשות שימוש בהוראת סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד פ") ולתקן את הכרעת הדין בהתאם. הדבר אפשרי מכיוון שניתנה למערערים מלאה ההזדמנות להתגונן גם מפני עבירות של מפגע ריח. לגבי זיהום האויר, הפנה ב"כ המשיבה לכך שבית משפט קמא אימץ את חוות דעתו של ד"ר פינקל, שהיא מעלה מן הדרוש, אשר בפני בית משפט קמא היו מונחים דוחות וצלומים שתיעדו את הממצאים בתחנת המעבור.

ההכרעה בטענה:

107. כאמור, בכתב האישום יוחסו למערערים, בהקשר זה, שתי הוראות חיקוק:

סעיף 4 למניעת זיהום אויר:

"(א) לא יגרום אדם לזיהום חזק או בלתי סביר של אויר, מכל מקור שהוא, אם הוא מפיע, או עשוי להפיע, לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים.

(ב) **זהום אויר לעניין זה, זהום על ידי עשן, גזים, אדים, אבק וכיו"ב.**

עבירה לפי תקנות למניעת מפגעים:

"**2. עשן, גזים, אדים, אבק וכיוצא באלה הנפלטים מבעירת פסולת באתר לטיולק פסולת הם זהום אויר בלתי סביר הגורם ריח בלתי סביר.**

3. מפעיל אתר לטיולק פסולת יתחזק את האתר ויפעליו באופן שימנע זהום אויר וריח בלתי סבירים מהאתר וינקט אמצעים הדרושים לפי תקנות אלה, למניעת זהום אויר וריח בלתי סבירים.

4. מפעיל לא יבעיר פסולת באתר, ולא יתיר לאחר להבעיר כאמור, וינקט כל אמצעי סביר ויעיל למניעת בעירה של פסולת באתר.

5. אירעה בעירה בפסולת באתר לטיולק פסולת, ינקט המפעיל מיד אמצעים יעילים ומתאימים לכיבויו.

12. העובר על הוראות תקנות אלה, דיןנו - מסר ששה חדשים או קנס.

להלן נוסח סעיף 3 לחוק למניעת מפגעים, שבו לא הואשמו המערערים כאמור:

"לא יגרום אדם לריח חזק או בלתי סביר, מכל מקור שהוא, אם הוא מפrium, או עשוי להפריע, לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים".

80. מקראת סעיפי החוק הרלוונטיים עולה כי סעיפים 3 ו- 4 לחוק למניעת מפגעים עניינים איסור גרים מגע של ריח (סעיף 3) ואיסור גרים זהום אויר (סעיף 4). תקנה 2 לתקנות למניעת מפגעים קובעת חזקה, שלפיה עשן, גזים וכיו"ב הנפלטים מבעירת פסולת באתר לטיולק פסולת הם זהום אויר בלתי סביר הגורם ריח בלתי סביר.

תקנות 4 ו-5 לתקנות הנ"ל קובעות איסור להבערת פסולת באתר וחובת נקיית כל אמצעי סביר ויעיל למניעת בעירה של פסולת באתר, ואם אירעה בעירה, נקבעה חובה חובת נקייה אמצעים יעילים ומתאימים לכיבויו. מי שעובר על הוראות תקנות אלה - דיןנו מסר ששה חדשים או קנס.

90. בעניינו, ככל האמור לזהום האויר, הצדק עשה בית משפט קמא שימוש בחזקה הקבועה בתקנות: הוכח בדוחות ובצלומים קיומה של עירה ממושכת (שכבהה ונדלקה שוב) שגרמה לכך שהתחנה הייתה אפופה עשן שחור. חוות דעתו של ד"ר פינקל היא אכן למללה מן הדרוש. נקבעה גם קביעת בית משפט קמא שהמערערים לא סתרו את החזקה. בית משפט קמא דחה את גרסת המערער הכבושה והכללית בדבר ההשערה שמאן דהוא השלים בלבד סיגריה, ונעשה אמצעים לכיבוי השရיפה המינורית. חומר הראיות מצבע

על כך שהשופת לא הייתה מינורית כלל, וגם לא כובתה על אחר.

110. בכל הנוגע למפגע הריח, הן בוגר לשופטת והן בוגר לעירמת הפלגיים, הרי שהמעעררים לא הושמו ולא הורשו בסעיף 3 לחוק למנעת מפגעים. הבקשה לעשות שימוש בסעיף 184 לחסד"פ הייתה צריכה להיות מובאת להכרעת בית משפט קמא, ואין מקומה בערעור, כאשר אין בפנינו ערעור מטעם המשיבה. מכל מקום, ההכרעה בטענת המעעררים היא מעלה מן הדרוש, שהרי המעעררים לא הורשו בביצוע עבירה לפי סעיף החקוק הרלוונטי. יחד עם זאת, יש לה רלוונטיות להמשך, בכל הנוגע למקרה הדיון, שם הייתה ההנחה שהמעעררים הורשו גם במפגע הריח.

ד. הפרעה לבעל סמכות:

111. טענותו של ב"כ המעעררים נוגעות למקומות העבודה שקבע בית משפט קמא, בוגר לאופן שבו התנהג המערער בשני מועדים: ביום 21.11.06, עת נעשה ניסיון ליטול דגימות מהקרקע, המערער ייחד עם אחר דרשו מגורי אכיפת החוק לצאת מהמקום בקללות ובצעקות, ולא אפשרו את נתילת הדגימות. במועד נוסף - 5.11.08, עת הגיע שוטר לעצור את המערער, לאחר שקדם לכך הוא סירב להגיע לחקירה, והוא קיל את השוטרים, ואיים שישחט את צו (מהמשרד לאיכות הסביבה) אם הוא ישוב למקום.

112. ב"כ המשיבה טען שקביעת בית משפט קמא מבוססת ומשענת על ראיות מוצקות. המערער הפריע לבעל הסמכות בשתי הזדמנויות לבצע את עבודתם. גם אם פעל המערער ייחד עם אחר, היה המערער פעיל באירוע, צעק וקיל, ומהוממה שהקימו הוא והאחר לא אפשרה לבצע את העבודה לשלהמה הגיעו נציגי החוק.

ההכרעה בטענה:

113. דין טענות המעעררים בندון להידוחות. בית משפט קמא קבע ממקומות עבודהיים לאחר שבחן את עדותם של העדים שהודיעו בפנוי. לא נותר לנו אלא לחזור על ההלכה שאין זו דרך של ערכאת הערעור להתערב במקומות עבודהיים שנקבעו על ידי בית משפט קמא, מה עוד שבמקרה זה נראים לנו הממקומות מבוססים ומעוגנים בחומר הראיות. לגבי הטענה שגם אדם אחר (הכוונה לבנו של המערער) נטל חלק באירועים שהתרחשו ביום 21.11.06 אין בה כדי לסייע לumaruer בטענתו, באשר הם פעלו בנסיבות חדא, ועל פי הממצאים שניהם דרשו מגורי אכיפת החוק לצאת מהמקום, תוך הרמת קול וקללות.

התוצאה - הערעור על הכרעת הדין

114. יצא אפוא לחבריו לזכות את המעעררים מהעבירות הבאות:

א. הפעלת תחנת מעבר לפסולת לא התשתיות והדרישות הקבועות בדיון, אך ורק לגבי העבירות שבוצעו בבית התאריכים 20.5.04 - 14.11.02 (ר' סעיף 79 לעיל).

ב. זיהום המים, לגבי כל הדגימות שניטלו מהקרקע ביום 21.11.06 (ר' סעיף 87 לעיל).

ג. להסרת ספק, המערערים מזכירים מעבירה לפי סעיף 3 לחוק למניעת מפגעים (ר' סעיף 110 לעיל).

גזר הדין

115.ב' המערערים טוען כי טעה בית משפט קמא בהטילו קנס גבוה על כל אחד מהמערערים, וכי השית על המערער מסר על תנאי:

א. מתחם העונש חממיר, ולא כל שכן כאשר המערערים לא הורשו בזיהום המים בפועל, כי אם בפעולה העוללה לגרום לזיוהם המים. גם אם היה חסר בתשתיות, אין מדובר בתחנת מעבר שפעלה ללא תשתיות כלל, מה עוד שמייקומה של התחנה רחוק מאזור מושב, ובסתו של דבר נסגרה התחנה בשנות 2010 (עובד להגשת כתוב האישום).

עיקר הפסיקה אליה הפנה ב'כ המערערים בקשר למתחם העונש: ת"פ (ת"א) 8724/00 **מדינת ישראל נ' יונקס בע"מ** (9.4.03); ת"פ (ת"א) 10771/01 **מדינת ישראל נ' אהרון** (17.6.03); ת"פ (כ"ס) 2011/02 **מדינת ישראל נ' בן שאול גינון והשקה בע"מ** (31.3.04); ת"פ (ב"ש) 4085/04 המשר **לאיכות הסביבה נ' תקומה מושב עובדים של הפועל מזרחי** (6.6.12); חע"מ (נתניה) 4826/08 **עיריית נתניה נ' חכמוני אהרון** (25.5.15); ת"פ (פ"ת) 13824-07-08 **מדינת ישראל נ' ג'קי עובדות עפר** (9.9.15). ות"פ (כ"ס) 17035-06-14 **מדינת ישראל נ' ג'מל** (21.3.13) ות"פ (כ"ס) 14-06-2012 **מדינת ישראל נ' ג'מל** (24.12.13).

ב. השיקול לחומרה שבבסיס העבירות עומד אינטרס כלכלי - שיקול זה שגוי, באשר המערערים השكيיעו ממון רב בהקמת התשתיות.

ג. חלוף הזמן - בחלוף השנים השתקם המערער, ובעת זה הטלת קנסות בשיעורים גבוהים בגין מעשים שביצעו לפני זמן רב, פוגעת בשיקומו.

ד. המערער ביצע מסר בעבודות שירות חלף תשלום הקנס שהוטל עליו במסגרת עמ"ק 20092/04 (ההlixir הקודם), והמערערת שילמה את הקנס שהוטל עליה.

116.ב' המשיבה עותר להשאיר את גזר דין השקל והמנמק של בית משפט קמא בעינו. מתחם העונש שנקבע על ידי בית המשפט מתאים לפסיקה הנוגגת ולמדיניות הענישה הרואה, והעונש שהוטל על המערערים נמצא באמצעות המתחם.

בטעוני מדגיש ב"כ המשיבה כי תחנת המעבר הופעלה על ידי המערערים במשך שנים רבות, וכי הם הורשו כמעט בכל עבירה העוללה לצמוץ מהפעלת תחנת מעבר פיראטית. במהלך השנים נשלחו למערערים התראות רבות, אף חurf' זאת לא געשה דבר על מנת להתאים את התחנה לדרישות החוק. כך גם ההלכים המשפטיים שננקטו נגד המערערים לא הביאו לסתירת התחנה, אלא בחלוף שנות פעילות רבות (בשנת 2010). האיזור בו פעלה תחנה הוא בעל רגשות הידרולוגיות גבוהה, ונמצא בתחום אקווייפר החוף. הוכח כי מרחק התחנה ממי התהום הוא 20 מ' בלבד, והוא פעלה ברדיוס של קידוחים מהם נשאים מים. זאת ועוד, התחנה הייתה מוקד משיכה למזיקים, מעבירי מחלות, ובמהלך שריפה היתמר משטח התחנה עשן שחור. בסיס ביצוע העבירות עמד שיקול כלכלי - שנים רבות התעשרו המערערים מפעולות התחנה, תוך פגיעה קשה באינטרס הציבורי.

הפסיקה אליה הפנה ב"כ המשיבה: רע"פ 2844/15 **ארזים חברה קבלנית למיחזור ופינוי פסולת בע"מ נ' המשרד לאיכות הסביבה** (3.5.15); ע"פ (מרכז) 25975-02-16 **חוליל בע"מ נ' מדינת ישראל** (28.6.16); עפ"ג (מרכז) 28511-07-15 **מדינת ישראל נ' כיווף גรสת גזם בע"מ** (29.3.16); ע"פ (ת"א) 14-23084-02-14 **דוד וצורי בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה** (29.12.14).

ההכרעה:

117. כפי שפורט לעיל, זכו המערערים מהubenיות שייחסו להם במהלך השנים 2002 - 2004, וכן מהubenיות של זיהום הקרקע עם פוטנציאל לზיהום המים בנוגע לאחד המועדים שבהם ניטלו הדגימות, וכן בעbenיות של מגע הריח, כאשר לגבי הבערת האש, בעינה נותרה העבירה של זיהום האוויר.

118. האמור לעיל והעובדת שנייה בדיקות נחותת אין חרוגות מהערכים המותרים, אינם משפיעים השפעה מכרעת על התמונה העולה מהריאות ומהכרעת הדין. כפי שפורט לעיל, לאחר גירעת חלק מהתקופה, הפעילו המערערים משנה 2004 עד שנת 2010 תחנת מעבר לפסולת ללא רישיון, עם תשתיות חלקיות, אשר לא הייתה בהן כדי להגן על הקרקע מפני זיהומה. בתחנת המעבר עורבה פסולת יבשה עם פסולת רטובה, ובשל העובדה שמשטח הבטון לא כיסה את כל שטח התחנה ולא היה מגודר, זלגה הפסולת לאדמה וזיהמה אותה. אומנם נמצא שכמות הנחות בשתיים מן הדגימות אינה חרוגת מהערכים המותרים, ואולם זיהום הקרקע נוצר עקב חריגה גבוהה בערכיו - TPH, שהוא המזהם העיקרי. הוכח גם קיומו של פוטנציאל לזרום המים. יודגש כי האיזור בו פעלה התחנה הוא בעל רגשות הידרולוגיות גבוהה. תחנת המעבר מוקמה בסמיכות לאקווייפר החוף, שם נעשים הקידוחים לצורך שאיבת המים לשימוש הציבור, על כל המשתמע לכך.

119. אשר בחלוף הזמן: כפי שנקבע, במהלך השנים ננקטו על ידי גורמי אכיפת החוק פעולות שונות כדי להביא לסתירת התחנה, אך המערערים המשיכו להפעיל את התחנה ללא רישיון ולא תשתיות. התחנה נסגרה רק בחלוף שנים רבות, וכותב האישום הוגש תקופה קצרה לאחר הסגירה. נcona קביעת בית משפט קמא שהפעלת התחנה לאורך השנים הייתה לשם הפקת רווח כלכלי, ולשיקול זה יש חשיבות לקביעת שיעור הכנס. בבית משפט קמא לבונה היבט טענת חלוף הזמן, ובית המשפט התחשב בכך לקלות העונש. ניתן

להתרשם מכך שהרשות לא פעלת בתקיפות המתחייבת מנסיבות העניין, ובעיקר פוטנציאלי הנזק למי התהום. מצד שני, לא ניתן להתעלם מה坦הלות המערערים, אשר הפרו את החוק במהלך השנים האחרונות לציבור רוח כלכלי, מה עוד שהמערער מנע את אכיפת החוק באופן פעיל, ובקשר לכך הוא הורשע בעבירה של הפרעה לבועל סמכות. לפיכך, סבורני כי אין מקום להעניק משקל נוסף לממד חלוף הזמן, מעבר לזה שהעניק לו בית משפט קמא.

120. בחנו את גזר דין המפורט והמנומך של בית משפט קמא, שהוא נכון בשעתו. בית משפט קמא עמד על השיקולים הרלוונטיים בקביעת מתחם העונש, וכן הפנה לפסיקה.

במסגרת הדיון בערעור הפנו אותנו ב"כ הצדדים לפסיקה, ולאחר שעינו בפסק הדין שניתנה על ידי הערכאות השונות, הן לגבי הפעלת עסק ללא רישיון והן לגבי עבירות הקשורות לאיות הסביבה, המסקנה היא כי מתחם העונש שקבע בית משפט קמא הוא נכון וראוי. מהפסיקה עולה, באופן כללי, כי ככל שתחנות המUber הופעלו במהלך תקופה ארוכה יותר ללא רישיון וגרמו נזק לסביבה, מצא הדבר את ביטויו בהטלת קנסות כבדים יותר. בקביעת העונש, בחלק מן המקרים הייתה התחשבות בניסיבות אישיות (מצב בריאות ומצב כלכלי).

121. לאחר שקידلت מכלול השיקולים, ולאור היזכי החלקי של המערערים, כפי שפורט, יצא לחברי להפחית את שיעור הקנס ואת גובה התחייבות, וזאת במסגרת שקבע על ידי בית משפט קמא, כדלקמן:

א. על המערערת - קנס בסך 220,000 ₪ (במקום סך של 275,000 ₪) והתחייבות ע"ש 425,000 ₪
(במקום סך של 500,000 ₪).

ב. על המערער - קנס בסך 115,000 ₪ או 4 חודשים מאסר תמורה (במקום סך של 145,000 ₪)
� והתחייבות ע"ש 210,000 ₪ (במקום סך של 250,000 ₪).

יתר חלקו גזר דין יעדמו בעינם.

**ליורה ברודி, שופטת
אב"ד**

השופטת ז' בוסתן:

אני מסכימה.

**זהבה בוסטן,
שופטת**

השופט ש' בורנשטיין:

אני מסכימים.

שמעאל בורנשטיין,
שופט

התוצאה

התוצאה היא שהערעור מתקבל באופן חלק. לגבי הכרעת הדין כאמור בסעיף 141 לעיל, לגבי גזר הדין כאמור בסעיף 121 לעיל.

ניתן והודיע היום יח' שבט תשע"ג, **14.2.17** במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

ליורה ברודי, שופטת
אב"ד

זהבה בוסtan,
שופטת

שמעאל בורנשטיין,
שופט